

Harsány Község Esélyegyenlőségi Programja
2022-2027

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI

PROGRAM

HARSÁNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

HARSÁNY

2022-2027

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	10
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	29
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	41
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	46
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	51
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	56
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	58
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	59
1. A HEP IT részletei.....	59
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	59
Jövőképünk.....	60
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	61
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	72
3. Megvalósítás.....	80
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	80
3.2 A megvalósítás folyamata.....	80
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	83
3.4 Nyilvánosság.....	83
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	84
4. Elfogadás módja és dátuma.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021. 06. 30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Harsány Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Harsány község, észak-kelet Magyarországon, Borsod-Abaúj- Zemplén megye déli részén, a Miskolci kistérségben, Miskolctól közúton 11 kilométerre található.

Délen a Nagyalföld, északon a Bükk-hegység határolja. Közeli községek: Kisgyőr, Bükkaranyos, Vatta, és Borsodgeszt, a legközelebbi város: Emőd. A falu, egy hosszanti katlanszerű völgy két oldalán települt, követve a domborzati viszonyokat. Ezt a völgyet a Csinccse-patak alakította ki, több ezer év alatt. Idős emberek elbeszéléséből tudjuk, hogy amíg nem tisztították rendszeresen a patak medrét a tavaszi hó olvadásakor, összefüggő árterületté alakultak a mélyebben fekvő részek, amin csak csónakkal lehetett átkelni. A falu neve nagy valószínűséggel, 11. század végén, 12. század elején, a magyar *hárs*, *hársfa* főnévből alakult ki.

A honfoglalás előtt hun-avar település volt. Erre utalnak a község határában található avar-gyűrűk. *Halomvár*, *Leányvár*, *Bagolyvár*, ezek a honfoglalás után fontos katonai szerepet töltek be. Az egyházszerzés nagy változást hozott az itt élők életében. A falu az egri püspökség birtoka lett, és az egyház fenntartására tizedet volt köteles fizetni. A 16. század közepén már jelentős mezőváros.

Harsány a térség egyik központja, az egyik legjelentősebb szőlőtermelő hely volt. A reformáció kezdetén Harsány áttért a református hitre, és a reformátusok önálló egyházat alapítottak 1576-ban.

1596-ban Eger török kézre került, a törökök a győzelem után vagy száz környező falut dúltak fel és raboltak ki, így Harsányt is. A Rákóczi-szabadságharc alatt a falu szegényei lelkesen csatlakoztak Esze Tamás kurucához. Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc alatt földrajzi helyzetéből adódóan a falu gyakran volt a hadseregek felvonulási területe. A tavaszi hadjárat alatt Klapka György honvéd tábornok csapatai is táboroztak itt. 1831-ben és 1873-ban nagy kolerajárvány pusztított a környéken. Az I. világháborúban sokan hősi halált haltak. A II. világháború alatt a németek többször megszállták a falut.

A sok történelmi csapás után az 1960-as évektől jelentősen fejlődött a település. 1962-ben a villamos áram, 1980-as évek végére a vezetékes ivóvízhálózat, majd a földgázvezeték, 2002-ben a szennyvízhálózat is kiépült. 2003-tól kábeltelevízió is a lakosok rendelkezésére áll. Az új, hat tantermes iskolát, a két óvodai foglalkoztatót, a konyhát, valamint a kiszolgáló létesítményeket is magában foglaló épületegyüttest 1985-ben adták át. 2004-től működik a Teleház. A faluban háziorvos, fogorvos, védőnő, gyógyszertár, szociális gondozó, gyermek és családsegítő szolgálat működik.

¹ Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település lakosságának 99%-a magyar, 1%-a cigány nemzetiségűnek vallotta magát a legutóbbi (2001.) népszámláláskor.

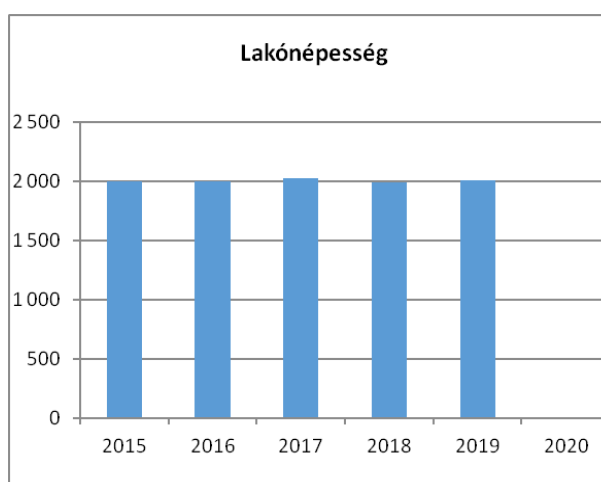
Köszolgáltatások:

- **Oktatás-nevelés:** Harsány Község oktatási nevelési feladatait az alábbi intézmények veszik részt: Harsányi Hársfavirág Óvoda, Bölcsőde és Konyha, melynek fenntartója Harsány Község Önkormányzata Harsányi Hunyadi Mátyás Általános Iskola melynek fenntartója a Klebelsberg Központ Miskolci Tankerületi Központja
- **Egészségügyi ellátás:** Harsány Község egészségügyi alapellátását az Egészségcentrumban egy vegyes körzetű háziorvosi szolgálat és egy fogorvosi rendelő látja el. Itt található a községi védőnői szolgálat valamint ebben az épületben van gyógyszertár is. A fogorvosi ügyelet és a háziorvosi ügyelet is Miskolcon található.
- **Szociális ellátás:**
 - o a szociális étkeztetést Harsány Község Önkormányzat biztosítja,
 - o a házi segítségnyújtást az Ongai Szociális Szolgáltató Központ látja el,
 - o a családsegítés és gyermekvédelem feladatait a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény látja el.
- **Közigazgatás:** Az Önkormányzat Képviselő-testülete 7 főből áll mellette egy bizottság működik. A polgármesteri Hivatalban 6 fő intézi az ügyeket. A járási hivatal heti egy napon ügysegédet biztosít.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	2 002	bázis év
2016	2 003	100,05%
2017	2 024	101,05%
2018	1 996	98,62%
2019	2 007	100,55%
2020	1 972	98,26 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2017-ben nőtt a lakónépesség száma, 2018-ban ismét csökkent, 2019-ben kismértékű emelkedés figyelhető meg. Összességében a lakónépesség a 2000 fő körül ingadozik. A születések számának csökkenése, és a vándorlási különbözet adatai hosszabb távon a lakosságszám 2000 fő alá történő csökkenését sem zárják ki.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1032	1030	2062	50,05%	49,95%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			59	2,86%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	175	157	332	8,49%	7,61%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	32	33	65	1,55%	1,60%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	630	583	1213	30,55%	28,27%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	79	79	158	3,83%	3,83%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	116	178	294	5,63%	8,63%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

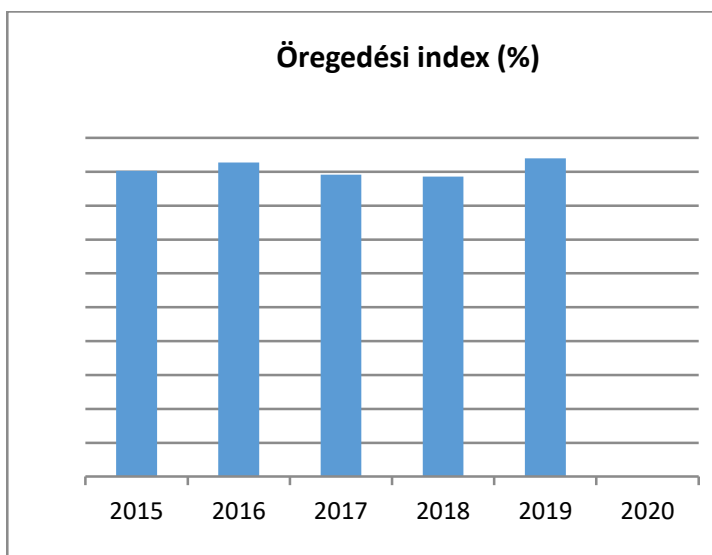
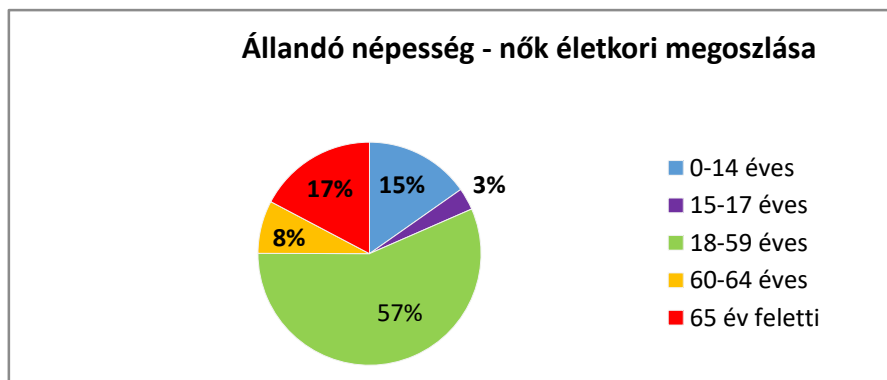
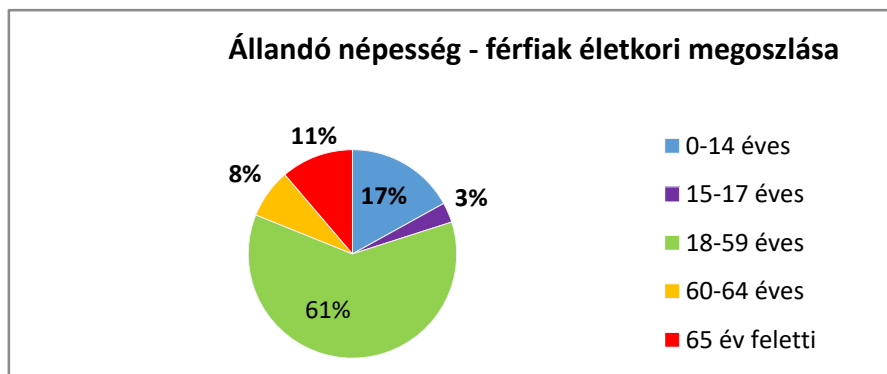
A korcsoportos összehasonlítás megmutatja, hogy a férfi lakosság a 65 év feletti korosztály tekintetében a veszélyeztetett csoporthoz tartozik. Az előző korcsoportokban a férfiak nagyobb számarányban vannak jelen. A nyugdíjas kort viszont sok férfi már nem éri meg. A fiatalabb férfi korosztály egészségügyi szűrésére nagyobb figyelmet kell fordítani, hogy ez a kedvezőtlen tendencia csökkenthető legyen

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	288	319	90,29%
2016	294	317	92,74%
2017	294	330	89,09%
2018	294	332	88,55%
2019	311	331	93,96%
2020	294	322	91,30%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A táblázatból látható, hogy a 65 év felettek száma a korábbi évekhez képest növekedett, egyre több idős él a településen. Viszont a 0-14 évesek száma hol

csökken, hol növekszik. A településen jelenleg még fiatalos a népességszerkezet. De egyre jobban haladunk afelé, hogy a későbbiekben öregedő településsé váljunk. Ezért figyelmet kell szentelnünk a fiatal generációra. Segíteni kell a településen maradásukat.

Az öregedési index azt mutatja meg, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 év feletti jut. A 65 év feletti emberek száma alacsonyabb ezért az öregedési index 100 alatt van.

2016-os évtől kezdődően a 65 év feletti emberek száma nem változott, a 2019-es évben emelkedett, a 0-14 évesek száma növekedést mutat.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	-2,99
2016	n.a
2017	12,91
2018	-18,41
2019	0,50
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

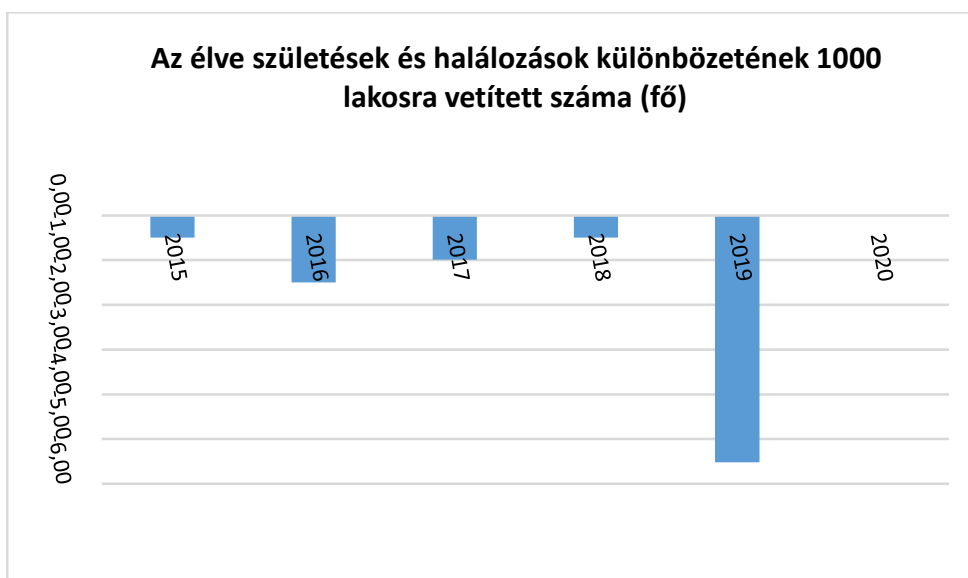

A településre inkább az elvándorlás jellemző, annak ellenére, hogy korábban volt olyan időszak (2015-ben) amikor az odavándorlás volt jellemzőbb. Az elvándorlás egyik oka lehet a munkahelyek hiánya. Több felsőfokú végzettségű, ha nem a megyében végzett inkább ott marad ahol a tanulmányait befejezte a jobb munkalehetőség reményében. Sok szakképzett fiatal pedig külföldre megy dolgozni, a jobb megélhetés reményében.

A külföldi munkavállalás a magasabb kereset reménye annak ellenére is nagy elszívó erő, hogy manapság több szakmában jóval magasabb keresetek érhetők el mint régebben. Megfigyelhettük azt is, hogy vannak olyanok is akik hazaköltöznek.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	-0,50
2016	-1,50
2017	-0,99
2018	-0,50
2019	-5,52
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településen a születések számát meghaladja a halálozások száma, ezért a természetes szaporodás negatív értékeket mutat. Az adatok alapján megállapítható, hogy a 2019-es évben a legnagyobb a különbség az élve születések valamint a halálozások száma között. A településen a születések és a halálozások aránya követi az országos *trendet*, vagyis többen halnak meg mint ahányan születnek.

Értékeink, küldetésünk

A helyi esélyegyenlőségi program kiemelt figyelmet fordít:

- a közszolgáltatásokhoz valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására,
- a munkaerőpiacon hátránnyal indulók foglalkoztatási esélyének növelésére.

Az önkormányzat esélyegyenlőségi politikáját munkáltatóként, szolgáltatási során és intézményfenntartói szerepkörében is érvényesíti. Tevékenysége során az önkormányzat mindent megtesz, hogy az esélyegyenlőségi programban foglaltak megvalósítása szélesebb társadalmi nyilvánosságot kapjon.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Harsány település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftv.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Harsány Község Önkormányzat 2020-2024-es időszakra vonatkozó gazdasági programja HAR/1712-10/2020. (V.22) határozattal került elfogadásra.

A gazdasági program Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a alapján készült.

Harsány Község új településfejlesztési koncepciója az új településrendezési tervvel együtt kerül elfogadásra.

Harsány Község Önkormányzat Képviselő-testülete 105/2017. (XI. 29) Kt határozatával fogadta el a település Szociális Szolgáltatástervezési Koncepcióját.

A koncepció a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92. §-a alapján a településen élő, szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében készült.

Harsány Község Önkormányzata az elmúlt időszakban az alábbi fejlesztések megvalósítása érdekében nyújtott be pályázatokat, melyek megvalósítására jelentős támogatásokban részesült:

Jelenleg folyó esélyegyenlőséget érintő projektek:

Projekt címe: **„Humán szolgáltatások fejlesztése Harsányban és térségében”**

Projekt azonosítószám: **EFOP-1.5.2-16-2017-00036**

A Projekt összköltsége: 249.874.460.-Ft

A projekt célja: Az egészséges életmód közösségi szintű megerősítését, a közösség egészség kultúrájának fejlesztését célzó, életmód váltást támogató programok szervezése, illetve az ehhez kapcsolódó helyi kommunikáció (pl. programok, rendezvények, információs napok, előadások megvalósítása).

Egyéb projektek:

Projekt címe: **„A foglalkoztatás és az életminőség javítása bölcsőde fejlesztésével Harsányban”**

Projekt azonosítószám: **TOP-1.4.1-16-BO1-2017-00005 /2018.03.01-2020.02.29/**

A Projekt összköltsége: 97.900.000.- Ft

A projekt célja: Az Önkormányzat tulajdonát képező Harsány Kossuth Lajos utca 75. szám alatti ingatlanon bölcsőde építése és a Harsány Munkácsy Mihály utca 4. szám alatti óvoda intézmény területén tornaszoba létesítése. A projekt tartalmazza a bölcsőde üzemeltetéséhez szükséges eszközbeszerzést is. További célok a minőségi nevelés infrastrukturális feltételeinek biztosítása, a kapacitásbővítés, a népességmegtartó képességének a fiatal képzett munkaerőt megtartó lehetőségek növelése, a hátrányos és halmozottan hátrányos valamint sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése a társadalmi kohézió, az egyenlő esélyek, a méltányos nevelési környezet biztosítása.

Projekt címe: **„Alapellátás fejlesztése Harsányban és térségében”**

Projekt azonosítószám: **EFOP-1.8.2-17-2017-00051**

A Projekt összköltsége: 108.757.148.-Ft.

A projekt időtartama: **2018.07.01.-2020.02.29.**

A projekt célja: Harsány, Bükkaranyos, Bükkábrány, Kisgyőr és részben Miskolc egyik körzetében az alapellátás helyi szintjén, az alapellátási házi orvosi felületeken felül, olyan jellegű komplex egészségügyi szolgáltatások jelenjenek meg, amelyek által az itt élő lakosok egészségügyi szolgáltatása és speciális vizsgálatokhoz való hozzáférése javul, rejtett, még ki nem vizsgált alapbetegségekre derül fény.

Projekt címe: **„Kulturális nevelés Harsányban és térségében”**

Projekt azonosítószám: **EFOP-3.3.2-16-2016-00337**

A Projekt összköltsége: 25.000.000.-Ft

A projekt időtartama: 2018.02.01-2019.10.29.

A projekt célja: Harsány, Bükkszentkereszt, Répáshuta, Kisgyőr és Hernádkak települések köznevelési intézményeiben tanulók és az óvodai nevelésben résztvevő gyermekek tudásának és készségeinek fejlesztése. A program emellett a nevelési-oktatási és a kulturális intézmények, szervezetek közötti együttműködést is erősíti.

Projekt címe: **„Az egész életen át tartó tanuláshoz való hozzáférés biztosítása Harsányban, Hejőbábán és Mezőcsáton”**

Projekt azonosítószám: **EFOP-3.7.3-16-2017-00206**

A Projekt összköltsége: 40.000.000.-Ft.

A projekt időtartama: 2018.01.01.-2020.12.31.

A projekt célja: A kulturális intézményekben megvalósuló, egész életen át tartó tanulást biztosító szolgáltatások, tevékenységek, új tanulási tartalmak megvalósítása, új típusú tanulási formák kialakítása sokszínű tematikájú programmal, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges feltételek megteremtésével, illetve a már meglévő szolgáltatások tovább fejlesztése.

Projekt címe: **„Helyi termékek piacra jutását segítő fejlesztések a Dél-Borsodi térségben”**

Projekt azonosítószám: **TOP-1.1.3-15-BO1-2016-00012**

A Projekt összköltsége: 60.780.125.-Ft

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A községben 2006. óta működik *Gyermekjóléti Szolgálat*. A családsegítés és gyermekjóléti szolgálat feladatait feladat ellátási szerződés keretében a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény látja el.

A szociális ellátás keretén belül Harsány Község Önkormányzata a *házi segítségnyújtást* intézményfenntartói társulási formában az Ongai Szociális Szolgáltató Központon keresztül biztosítja.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis valamint a népszámlálási adatok szolgálták alapul. Emellett Harsány Község Önkormányzata által szolgáltatott adatok és az elektronikus média Harsánnyal foglalkozó oldalai is hasznos információkkal szolgáltak.

A települési önkormányzat nem gyűjtött és nem elemzett adatokat a romákkal, nőekkel és a fogyatékkal élőkkel kapcsolatban.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A KSH adatai alapján 2016 évben Magyarországon **2,5 millióan** voltak fokozottan kitéve szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának, ami a népesség 26,3 százaléka. **A mélyszegénységben élők száma tovább csökkent, 293 ezerről 185 ezerre.** Míg korábban az öregkori szegénység volt a jellemzőbb, napjainkban a gyermekeké vált azzá. Egyre többen tartoznak a mélyszegények közé is. Ők azok, akik folyamatosan csúsznak lefelé a lejtőn, s nincs számukra visszaút. A szegénységnek nincs mindenki számára elfogadott, örökérvényű definíciója. Általában azokat a területi egységeket tekintjük mélyszegénység által sújtott településeknek, településrészeknek, ahol „a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.”

forrás: TÁMOP – pályázati kiírás.

Ezen meghatározást alapul véve Harsány község nem tartozik a mélyszegénység által sújtott települések közé.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. A romák helyzetének vizsgálatakor fő alapprobléma, hogy hivatalos etnikai adatok nem, vagy csak korlátozott mértékben állnak rendelkezésre. A települési önkormányzatnak a hatályos adatvédelmi jogszabályok betartásával arra kell törekednie, hogy minél több adatot gyűjtsön be a településen élő romák helyzetével kapcsolatban.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	47,36	34,29
2016	50,80	33,84
2017	50,92	30,33
2018	51,55	26,53
2019	51,87	24,81
2020	n.a.	n.a.

A jövedelmi és vagyoni helyzet a szegénység egyik legfőbb meghatározójának tekinthető. A fenti táblázat a harsányi állandó népesség jövedelmi helyzetét mutatja be az SZJA adófizetők száma szerint. Látható, hogy az SZJA adófizetők száma folyamatosan emelkedett az elmúlt években, ami a népesség korösszetételével illetve a foglalkoztatottak számának emelkedésével is összefüggésben állhat. Az SZJA adóbefizetők közül a 0-1millió forintos jövedelemsávba tartozók száma jelentős mértékben csökkent az elmúlt években, ami az állandó népesség jövedelmi helyzetének javulására utalhat településünkön.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	7,07%	5,49%	6,28%
2016	6,38%	5,51%	5,95%
2017	4,62%	4,49%	4,56%
2018	4,86%	4,32%	4,59%
2019	5,16%	3,84%	4,50%
2020	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 éves férfiak között 2015-től kezdődően folyamatosan csökkent, 2019-ben emelkedett. A nők aránya folyamatosan csökken. A nyilvántartott álláskeresők aránya közül minden évben a férfiak vannak többen. Ebből azt szűrhetjük le, hogy a településen nagyobb arányban vannak férfi álláskeresők, mint nők.

Összevetve ugyanakkor az aktív korosztály korcsoportjában a férfiak és a nők számát azt látjuk, hogy ott a férfiak száma 630 fő, míg a nőké 583 fő (ld 2. számú táblázat). Ebből következően a munkanélküliek számában is nagyobb arányt képviselhetnek.

A nyilvántartott álláskeresők csoportján belül a tartós munkanélküliek, azaz a 180 napnál hosszabb ideje állást keresők csoportja különös figyelmet igényel, mivel az ő elhelyezkedési problémáik nem csupán átmeneti jellegűek, így azokkal egymaguk valószínűsíthetően nem képesek megküzdeni, hathatós segítségre van szükségük ehhez.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	92	86	70	66	63	#HIÁNYZIK
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	3,00	1,00	3,00	2,00	2,00	n.a.
	%	3,26%	1,16%	4,29%	3,03%	3,17%	n.a.
21-25 év (TS 038)	Fő	13,00	15,00	6,00	8,00	11,00	n.a.
	%	14,13%	17,44%	8,57%	12,12%	17,46%	n.a.
26-30 év (TS 039)	Fő	8,00	16,00	8,00	4,00	3,00	n.a.
	%	8,70%	18,60%	11,43%	6,06%	4,76%	n.a.
31-35 év (TS 040)	Fő	3,00	6,00	4,00	4,00	4,00	n.a.
	%	3,26%	6,98%	5,71%	6,06%	6,35%	n.a.
36-40 év (TS 041)	Fő	6,00	6,00	7,00	8,00	5,00	n.a.
	%	6,52%	6,98%	10,00%	12,12%	7,94%	n.a.
41-45 év (TS 042)	Fő	12,00	9,00	8,00	4,00	7,00	n.a.
	%	13,04%	10,47%	11,43%	6,06%	11,11%	n.a.
46-50 év (TS 043)	Fő	16,00	5,00	4,00	5,00	4,00	n.a.
	%	17,39%	5,81%	5,71%	7,58%	6,35%	n.a.
51-55 év (TS 044)	Fő	11,00	7,00	9,00	6,00	4,00	n.a.
	%	11,96%	8,14%	12,86%	9,09%	6,35%	n.a.
56-60 év (TS 045)	Fő	15,00	12,00	9,00	8,00	8,00	n.a.
	%	16,30%	13,95%	12,86%	12,12%	12,70%	n.a.
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	5,00	9,00	12,00	17,00	15,00	n.a.
	%	5,43%	10,47%	17,14%	25,76%	23,81%	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A tartós álláskeresők aránya 2017. óta növekedést mutat, ami jelentheti azt, hogy a tartós elhelyezkedési problémákkal küszködők munkaerő-piacra történő visszavezetése továbbra is jelentős kihívást jelent, illetve az adatok mögött akár a közfoglalkoztatásban történő „bennragadás” jelensége is állhat. A tartós munkanélküliség tehát összességében aggasztó jelenség településünkön, mely továbbra is különös figyelmet, célzott intézkedéseket igényel. Megfigyelhető, hogy a tartósan állás nélkül lévők közt a nők aránya 2019. évre hirtelen megugrott, ami már a nők munkaerő-piaci helyzetére, problémáira hívhatja fel a figyelmünket. A tartósan állást keresők között tehát érdemes a nők csoportját állítani az esetleges intézkedések fókuszába.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	36,96%	41,18%
2016	37,21%	43,75%
2017	50,00%	45,45%
2018	53,03%	37,14%
2019	57,14%	50,00%
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál hosszabb ideje regisztráltak aránya folyamatosan növekszik. A nők aránya is folyamatosan emelkedett, 2018-ban csökkent az arányuk, 2019-ben viszont megint emelkedett. A nők arányának a hirtelen megugrása a következő évek tendenciájának ismeretében lesz jobban értékelhető. Eldől, hogy egy egyszeri esetről vagy hosszabb folyamat kezdetéről van-e szó.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	92	4	4,35%	36	39,13%	n.a.	n.a.
2016	86	4	4,65%	28	32,56%	n.a.	n.a.
2017	66	2	3,03%	24	36,36%	n.a.	n.a.
2018	66	2	3,03%	17	25,76%	n.a.	n.a.
2019	63	2	3,17%	21	33,33%	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresők iskolai végzettségével kapcsolatban adathiánnyal szembesültünk, csupán az általános iskolai végzettségre vonatkozó adatok állnak rendelkezésünkre, melyekből messzemenő következtetéseket nem tudunk levonni. Annyi leolvasható az adatokból, hogy a regisztrált

munkanélküliek között a 8 általánosnál alacsonyabb végzettséggel rendelkezők száma csökkent. Az általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma csökkent, viszont 2019-ben megint kicsit emelkedett.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A közfoglalkoztatás a munkaviszony speciális formája, támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen integrálódjon az elsődleges munkaerő-piacra. A közfoglalkoztatás átmeneti munkalehetőséget biztosít azok számára, akiknek az önálló álláskeresése tartósan eredménytelen. A halmozottan hátrányban lévő, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (a továbbiakban: FHT) részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskereső (kiemelten a megváltozott munkaképességűek, a hajléktalanok, menekültek, roma nemzetiségű álláskereső) átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására jelent jó lehetőséget. Célcsoportja elsősorban a járási hivatalban regisztrált álláskereső – FHT-ban részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskereső –, valamint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól szóló törvény szerinti rehabilitációs ellátásban részesülő személyek.²

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	59	63
2016	61	61
2017	68	50
2018	44	42
2019	40	27
2020	n.a.	24

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal,

Az alábbi táblázat adataiból látható, hogy a közfoglalkoztatás rendszerének kibővítése nyomán a 2017-ig nőtt a közfoglalkoztatottak száma. Az emelkedés követően nagy mértékű csökkenés következett be a 2018, 2019-es években.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Harsány Község Önkormányzata az elmúlt időszakban a közlekedési infrastruktúra fejlesztésén túl a helyi intézmények felújítását célzó beruházásokat helyezte előtérbe.

A potenciális munkaerő számára is vonzóbb lehet egy modern, jól funkcionáló, szépen kialakított munkahelyen dolgozni. Fontos volt az intézmények felújítása a település szolgáltatásait igénybe vevő harsányi és a nem harsányi lakosok számára is. A korábbi években megtörtént az

² <https://kozfoglalkoztatas.kormany.hu/tajekoztato-a-kozfoglalkoztatas-rendszererol>

általános iskola, a közösségi ház és az óvoda teljes felújítása, így ezen intézményekben már modern, minden igényt kielégítő környezetben dolgozhatnak a kollégák, és az oda járó gyermekek/látogatók is élvezhetik a megújult körülményeket.

Jelentősnek mondható elmaradása volt a településnek a közlekedési infrastruktúra terén mivel sok belterületi utca nem volt szilárd burkolattal ellátva. A megvalósított fejlesztések a település lakói számára a munkába járás alapvető feltételeit voltak hivatottak elősegíteni.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	92	6
2016	86	7
2017	66	6
2018	66	6
2019	63	6
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Árnyaltabb képet nyerhetünk a munkanélküliségről, ha számba vesszük, hogy a fiatalok körében milyen mértéket ölt a jelenség. A foglalkoztatási törvény meghatározása szerint pályakezdő álláskereső a 25. életévét - felsőfokú végzettségű személy esetén 30. életévét - be nem töltött, a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkező, az állami foglalkoztatási szerv által nyilvántartott álláskereső, feltéve, ha álláskeresési járadékra a tanulmányainak befejezését követően nem szerzett jogosultságot. (Ft. 58. § (5) bekezdés k) pont) Afenti táblázat és ábra adatai alapján elmondható, hogy Harsányban a fiatalokat kis arányban érinti a munkanélküliség. A nyilvántartott álláskeresők száma folyamatosan csökken. A pályakezdő álláskeresők száma gyakorlatilag stagnál.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A Miskolci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya az álláskeresők segítése érdekében különböző tevékenységeket folytat. De a piaci alapú munkaerőtoborzás is rendszeres a községben amihez az Önkormányzat hely biztosításával nyújt segítséget.

Az önkormányzat folyamatosan a Munkaügyi Központtal együttműködve biztosítja a közfoglalkoztatás lehetőségét.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A roma származásúak önkormányzati fenntartású intézményekben történő foglalkoztatásával kapcsolatban nem áll rendelkezésünkre adat. Az etnikai hovatartozás egy olyan szenzitív adat, melyről többnyire önbevalláson alapuló információszerzés révén szerezhethünk tudomást, de településünkön ilyen jellegű felmérés nem készült az elmúlt években

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 21.§-a értelmében:

Az egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz, különösen a következő rendelkezések meghatározásakor, valamint azok alkalmazásakor:

a) a munkához való hozzájutásban, különösen nyilvános álláshirdetésben, a munkára való felvételben, az alkalmazási feltételekben;

b) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését megelőző, azt elősegítő eljárással összefüggő rendelkezésben;

c) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítésében és megszüntetésében;

d) a munkavégzést megelőzően vagy annak folyamán végzett képzéssel kapcsolatosan;

e) a munkafeltételek megállapításában és biztosításában;

f) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony alapján járó juttatások, így különösen a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. § (2) bekezdésében meghatározott munkabér megállapításában és biztosításában;

g) a tagsággal vagy részvétellel kapcsolatban a munkavállalók szervezeteiben;

h) az előmeneteli rendszerben;

i) a kártérítési, illetve a fegyelmi felelősség érvényesítése során, valamint

j) a munkavállalók szülői és munkavállalói kötelezettségeinek összehangolását és a gyermek gondozására fordítható idő növelését elősegítő szülői szabadság kérelmezésével, illetve igénybevitelével összefüggésben.

Nincs tudomásunk olyan esetről, melynek során hátrányos megkülönböztetés ért volna a munka világában bármely helyi munkavállalót.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei településünkön adottak, bár az internet elérés terén lehetne tovább javulni, de hiába jön a településre több szolgáltató korszerű üvegszál hálózata a belterületi fejlesztések ezt nem követték.

A fiatalok esetében inkább a közösségi oldalak használatának veszélyei, azok felismerése és kezelése, a digitális függőség kialakulásának veszélye, az online bullying (zaklatás, bántalmazás) jelensége jelenthet olyan problémát, melynek terén nem elsősorban a digitális ismeretek, hanem sokkal inkább az online tudatosság, az internetbiztonság elsajátítása szükséges. Bár ezek a kérdések az iskolai oktatás során is egyre inkább előkerülnek, valószínűleg szükséges további célzott intézkedésekkel, programokkal fokozni a fiatalok védelmét, csökkenteni online kiszolgáltatottságuk mértékét.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az alábbiakban röviden ismertetjük a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások típusait a foglalkoztatás elősegítéséről és munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben foglaltak alapján, majd áttekintjük Fonyód kapcsolódó statisztikai adatait.

Ellátások típusai		
Folyósító szerv és ellátás típusa	Pénzbeli	Természetbeni
Járási hivatal	<ul style="list-style-type: none"> - Időskorúak járadéka - Aktív korúak ellátása: Foglalkoztatást helyettesítő támogatás Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás <ul style="list-style-type: none"> - Gyermekek otthongondozási díja - Ápolási díj - Tartós ápolást végzők időskori támogatása 	<ul style="list-style-type: none"> - Közgyógyellátás - Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság
Járási hivatal foglalkoztatási osztálya	<ul style="list-style-type: none"> - Alláskeresői járadék - Nyugdíj előtti álláskeresői segély - Költségtérítés 	
Önkormányzat	<ul style="list-style-type: none"> - Települési támogatás egyes típusai - Rendkívüli települési támogatás egyes típusai 	<ul style="list-style-type: none"> - Települési támogatás egyes típusai - Rendkívüli települési támogatás egyes típusai - Köztemetés

Az alábbi adatokból látható, hogy az utóbbi 3-4 évben csökkent a nyilvántartott álláskereső aránya az aktív korú (15-64 év közötti) népesség körében, közülük az álláskeresői ellátásban részesülők aránya pedig az elmúlt 2-3 évben mutat csökkenést. Az álláskeresői 35-43%-a részesül álláskeresői ellátásban. Ez utalhat arra, hogy az elmúlt években a foglalkoztatáspolitikában az aktív eszközök alkalmazása került előtérbe a passzív eszközökkel szemben, illetve arra is, hogy az álláskeresői ellátásra való jogosultság feltételeinek az álláskeresői nagy arányban nem felelnek meg.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresői száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	92	6,59%	17	18,48%
2016	86	6,18%	20	23,26%
2017	66	4,71%	21	31,82%
2018	66	4,82%	28	42,42%
2019	63	4,62%	22	34,92%
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők száma folyamatosan csökken. Az álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma növekedett 2018-ig, 2019-ben csökkent.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	32	34,78%	na.	na.	49	53,26%
2016	16	18,60%	na.	na.	36	41,86%
2017	15	22,73%	20	29,92%	36	54,55%
2018	11	16,67%	17	26,27%	39	59,09%
2019	15	23,81%	19	29,95%	37	58,73%
2020	na.	na.	na.	na.	na.	na.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma csökkent 2018-ig, a következő évben emelkedett. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma 2018-ban csökkent, 2019-ben újra emelkedett. Az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma hol csökken, hol emelkedik.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	na.
2016	na.
2017	2
2018	1
2019	1
2020	na.

Forrás: TeIR, KSH

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők száma elenyésző településünkön.

Összességében elmondható, hogy számos pénzbeli és természetbeni ellátás áll rendelkezésre azok számára, akik átmeneti vagy tartós jelleggel kiszorultak a munkaerőpiacról. Ezen ellátások nagyrészt lefedik azon élethelyzeteket, melyekben a munkavállalás nehézséget okozhat, illetve amelyekben rövidebb-hosszabb ideig anyagi problémák állhatnak fenn az egyén vagy család életében. Nem szabad figyelmen kívül hagyni ugyanakkor, hogy számos ellátás az öregségi nyugdíjminimum összegének bizonyos százalékában van megállapítva, ám ez az összeg már több

mint egy évtizede nem emelkedett, ezért a pénzbeli ellátások összege sem minden esetben tekinthető elégségesnek. Az ellátások hatásosságáról, hatékonyságáról számos tanulmány értekezik, az önkormányzat felelőssége sokkal inkább abban áll, hogy a meglévő ellátásokhoz való hozzáférést elősegítse minden jogosult számára függetlenül az ellátás típusától, vagy a folyósító szervtől. Ennek érdekében az érintettek megfelelő tájékoztatása, a településen belüli információáramlás és az egyes intézmények közti szoros együttműködés elengedhetetlen.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	823	1	1	40,83%	78,86%	89,67%
2016	824	1	1	40,78%	79,37%	89,56%
2017	825	1	1	40,73%	79,52%	98,18%
2018	825	na.	na.	40,73%	80,00%	98,91%
2019	827	2	2	40,63%	80,17%	99,03%
2020	na.	na.	na.	na.	na.	na.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A lakásállomány száma lassú növekedést mutat. A lakásállomány gyarapodásának egyértelmű akadálya a nagyobb, beépíthető közművesített terület hiánya.

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány táblázat adatot nem tartalmaz, településünkön nem releváns.

b) szociális lakhatás: nem releváns

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok:

A település zártkerti részén a korábban gazdasági célú épületeket oly módon alakították át sokan, hogy azok lakhatás céljára is használhatók annak ellenére, hogy azok hivatalos minősítése nem lakás. Ezek a lakhatást szolgáló ingatlanok a szennyvíz csatorna hálózat kivételével valamennyi közművel rendelkeznek.

e) lakhatást segítő támogatások

A településen a lakhatást segítő támogatások közül igénybe vehető a települési lakásfenntartási támogatás. Az erre megállapított összegek kifizetése jelenleg készpénzben történik.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	na.	na.
2016	na.	na.
2017	109	21
2018	115	20
2019	75	17
2020	na.	na.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A települési támogatásban részesülők száma 2018-ban emelkedett, a következő évben viszont csökkent.

f) eladósodottság

Az eladósodottság mértékét illetően nincsenek adataink, csupán becsléseket tehetünk. Általánosságban elmondható, hogy a lakhatás, a lakásfenntartással kapcsolatos rendszeres kiadások viselése, illetve a lakáscélú hiteltörlesztés hatalmas terhet jelent a családok számára. Az utóbbi időszak kormányzati intézkedései, különösen a családok otthonteremtési kedvezménye fontos előrelépést jelentett e terhek enyhítése terén, de érdemes törekedni arra, hogy a települési önkormányzat is számottevő szerepet tudjon vállalni a lakhatással kapcsolatos problémák megoldásában és az adósságkezelésben is. Külön adósságcsökkentés céljából nyújtott támogatás már nem érhető el, hiszen az Önkormányzatok egységesen települési támogatás keretében nyújthatnak segítséget a szociálisan rászorulóknak számára. Az eladósodás megelőzése érdekében nyújtható a fentebb már említett lakásfenntartási támogatás, illetve rendkívüli települési támogatás keretében átmeneti segély. Statisztikai adatokkal ugyan nem rendelkezünk, de tapasztalatból tudjuk, hogy településünkön is több esetben előfordult, hogy ingatlanok, vagyontárgyak végrehajtás keretében értékesítésre kerültek, ami arra utal, hogy több háztartás is jelentős mértékben eladósodott. A jelenség számszerűsítve talán nem annyira számottevő probléma Harsányban, ugyanakkor egy-egy nehéz helyzetbe került család sorsának rendeződése is olyan kérdés, melyben a helyi összefogás, az Önkormányzat szerepe jelentős lehet.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása.

Több olyan esetről is tudomásunk van, ahol a lakhatási lehetőség veszélyeztetettsége felmerülhet, mivel az érintett személy lakása már a Nemzeti Eszközkezelő Zrt. tulajdonába került, az ott élő személy pedig már csak bérlőként lakhatja a lakást. Ezek a helyzetek könnyen vezethetnek kilakoltatáshoz, így érdemes figyelmet fordítani megelőzésük, kezelésük mikéntjére.

Településünkön egy hajléktalannak tekinthető személy él, de többek lakhatási körülményei rendkívül rosszak. A település un. zártkerti részén két irányú ingatlanvásárlások voltak a jellemzőek az elmúlt időszakban. Az egyik irány a terület fekvése miatt történt kiköltözés ahol a korábban ott felépített gazdasági épületeket felújítva, modernizálva alakították ki egyesek lakhatásuk feltételeit. A másik irány a rosszabb anyagi helyzet miatt kiköltözők, akik jobb híján vásárolták meg az ott található kisebb, adott esetben komfort nélküli épületeket. Az egykori zártkertebe történő kiköltözés ha nem is tömeges, de létező jelenség. Az un. fás utcákban a szennyvíz kivételével minden közmű adott, míg egyéb helyeken a közműellátottság hiányos.

Harsány infrastrukturális ellátottsága 60-70 százalékos. Vezetékes vízhálózat 91 %, csatornázottság 74 %, szilárd burkolatú út 56 %-os, a belterületi utak nagy része már aszfaltozott. Ezen a területen még beavatkozásra van szükség.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A Központi Statisztikai Hivatal által végzett népszámlálás adatai alapján azokat a területeket nevezzük szegregátumoknak, ahol az aktív korú népességen belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők, valamint a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya magasabb, mint 50 százalék (mindkét mutató esetében). Azok a területek, ahol a lakosok számának legalább 40 százaléka a fent említett mutatók szerint alacsony státusú, veszélyeztetett területnek minősülnek. Ezen meghatározás alapján Harsányban nem található olyan terület, mely szegregátumnak minősülne, és olyan területekről sincs tudomásunk, melyek a szegregációval veszélyeztetettek lennének. A jövőben az esetleges szegregációs folyamatok megelőzésére lehet figyelmet fordítani.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői); nem releváns
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;; nem releváns
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai: nem releváns

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Harsányi Községi önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az orvosi ügyelet (Miskolcon)
- d) a védőnői ellátásról.

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A községben háziorvos, fogorvos, védőnő, gyógyszertár, szociális gondozó, gyermekjóléti és családsegítő szolgálat működik. A felnőttek és a gyerekek háziorvosi ellátása biztosított, önálló vegyes körzetben, minden napos rendelési idővel. A fogorvos szintén körzetben dolgozik. Egy önálló védőnői státusza és körzete van Harsánynak. Szakrendelés Miskolcon érhető el, orvosi ügyelet Miskolcon.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	1	0	0	1	61	na.
2016	1	0	0	1	58	na.
2017	1	0	0	1	na.	5
2018	1	0	0	1	na.	9
2019	1	0	0	1	na.	7
2020	na.	na.	na.	na.	na.	na.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, továbbá az egészségügyi szűrések térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján is igénybe vehetők.

Az elmúlt időszakban az önkormányzat több népegészségügyi elemet tartalmazó programot bonyolított le, mint az *Alapellátás fejlesztése Harsányban és térségében* című EFOP-1.8.2-17.-2017-00051 azonosító számú és a *Humán szolgáltatások fejlesztése Harsányban és térségében* című EFOP-1.5.2-16-2017-00036 azonosító számú programok.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés:

A fejlesztés terén kiemelkedő szerepe van a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakszolgálatnak. Településünk a Miskolci Tagintézményhez tartozik. A szakszolgálat gyógypedagógus, pszichológus, gyógytestnevelő szakemberek révén biztosít fejlesztő foglalkozásokat, terápiákat. Korai fejlesztés, nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás, konduktív pedagógia, gyógytestnevelés, óvoda- és iskolapszichológia terén látja el kiemelkedően fontos munkáját, de végez szakértői bizottsági tevékenységet, illetve a pályaválasztás és tehetséggondozás terén is lát el feladatokat.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése:

A közétkeztetésre vonatkozó EMMI rendeletben foglaltak alapján az önkormányzat étkeztetést nyújtó konyhája biztosítja a megfelelő változatos és egészséges étrendet. Ezért a só, cukor,

szénhidrát fogyasztásának visszaszorítására, a gyümölcs és zöldségek mennyiségének növelésére törekednek.

d) sportprogramokhoz való hozzáférés:

A testmozgás fontosságának előtérbe helyeződése megmutatkozik az utóbbi években megvalósult, illetve a még folyamatban lévő szisztematikus önkormányzati fejlesztésekben is, hiszen a helyi Harsányi Sport Egyesülettel közösen sporttal, a szabadidő hasznos eltöltésével kapcsolatos több beruházás történt Harsányban. A sportolás talán legfontosabb színtere a település sport pályája mely számos sport- és szabadidős tevékenység folytatására alkalmas.

Az elmúlt időben szabadtéri kondipark, műfüves labdarúgópálya létesült és elhelyezésre került egy teqball asztal is. Az elmúlt évben játszótér építésével sikerült bővíteni a lehetőségeket, míg a sport egyesület a látogatók számára vizesblokkot alakított ki.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés:

A szociális alapszolgáltatások közül helyben az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, valamint a család- és gyermekjóléti szolgáltatás érhető el.

Az alábbiakban elsősorban az intézmény szakmai programjára támaszkodva ismertetjük e szolgáltatások jellemzőit.

Az idősek egészségügyi szolgáltatásokhoz hozzáférése a részükre igénybe vehető a házi segítségnyújtás és jelzőrendszeres segítségnyújtás keretében biztosított.

A szociális ellátás keretén belül Harsány Község Önkormányzata 2009. január 01. napjától a házi segítségnyújtást intézményfenntartói társulási formában az Ongai Szociális Szolgáltató Központon keresztül biztosítja.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénias körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

A jelzőrendszeres segítségnyújtás a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Dr. Csiba László Integrált Szociális Intézménytől igényelhető.

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorult személyeknek a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk (betöltött 62. életév), fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, egészségi állapotuk miatt, vagy hajléktalanságuk okán.

Az étkeztetésről Harsány Község Önkormányzata a Harsányi Hársfavirág Óvoda, Bölcsőde és Konyha intézmény konyháján keresztül gondoskodik.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Drogprevenációs tevékenységet elsősorban a Miskolc Rendőrkapitányság lát el településünkön.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A fenti szolgáltatások nyújtása során felmerült hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincs tudomásunk, az Önkormányzat és az általa fenntartott intézmények ellen ilyen ügyben eljárás nem indult. Fontosnak tartjuk a klienskör témában történő tájékoztatását, ezért az ellátottjogi, gyermekjogi és betegjogi képviselők adatait a megfelelő nyomtatott anyagok és szóbeli tájékoztatás útján ismertetjük az ellátottakkal a szolgáltatás igénybevételét megelőzően.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Míg az egyenlő bánásmódhoz való jog mindenkit megillet, addig az esélyegyenlőség biztosítása a jogalkotó részéről külön intézkedések, jogszabályi rendelkezések megtételét követeli meg. Ezeket nevezzük általában pozitív intézkedéseknek. Nyilvánvaló tehát, hogy nem jelenti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését a hátrányos helyzetű csoportok számára esélyteremtő pozitív intézkedések meghozatala

3.6.2. Népkönyha táblázat nem releváns településünkön.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A településen a közösségi élet színtere a Közösségi Ház. A Közösségi Házban található a könyvtár, a Kéknefelejcs Hagyományörző Népdalkör próba helye, a Harsányi Polgárőr Egyesület székhelye és irodája, a családsegítő szolgálat irodája is.

A Közösségi Házban a társas együttlétre, szabadidő sport folytatására alkalmas eszközök – mint asztalitenisz, darts, csocsó, Tv – is helyet kaptak melyeket nyitvatartási időben mindenki szabadon használhat.

Az Önkormányzat által szervezett Karácsony előtti adventi gyertya meggyújtás 2011-től minden évben megrendezésre kerül.

A rendezvényekre bárki eljöhet mindenkit szeretettel várnak.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2018)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	1	202	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Községünkben a közösségi együttélés során egy-egy esettől eltekintve nem jellemzőek komolyabb konfliktusok. A település 2000 fő körüli állandó népességgel rendelkezik, falusias/kertvárosias együttélés jellemzi közösségének tagjait.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Itt Harsányban szerencsésnek mondhatjuk magunkat, amiért a szolidaritás, az egymás iránt érzett felelősség és a segítő szándék jelen van községünkben, mind a civil szervezetek, mind a magánszemélyek tevékenységeiben.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Harsányban a roma nemzetiségnek van önkormányzata. Az roma önkormányzat működését a települési önkormányzat a jogszabályokban előírt módon támogatja. A roma önkormányzat magyar anyanyelvű így programjait magyar nyelven tartja. A roma önkormányzat programokat szervez a közösség tagjainak melyek céljait tekintve egyrészt az együttélést másrészt a saját hagyományaik tovább örökítését célozzák.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

A helyi lakosság időről időre megvalósít valamilyen önszerveződést, ami a közösségben rejlő potenciál jelentőségét jelzi. Az önkormányzat a Községi Házban biztosít teret ezen szerveződések számára. Ilyen szerveződés az un. nyugdíjas baráti kör melynek tagjai rendszeres összejöveteleket szerveznek.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen működik roma nemzetiségi önkormányzat.

A roma nemzetiségi önkormányzat elnevezése: Harsányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat

A Testület tagjainak száma három fő.

A nemzetiségi önkormányzat Testületének tagja a nemzetiségi ügyekben a harsányi roma nemzetiség érdekeit képviseli.

A Harsányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat a község közigazgatási területén ellátja a nemzetiségi közösséget megillető jogosultságok érvényesítését, a nemzetiség érdekeinek védelmét és képviselését, valamint a nemzetiségi közügyek intézését.

A Testület egy éves időszakra szóló munkatervet készít, melynek tartalmaznia kell:

- a testületi ülések tervezett időpontjait,
- a napirendeket, azok előadóját,
- a napirend tárgyalásához meghívottakat,
- a közmeghallgatás időpontját.

A Testület üléseiről jegyzőkönyvet kell készíteni, amely tartalmazza:

- a./ az ülés helyét és időpontját,
- b./ a megjelent és távollévő testületi tagok és a meghívottak nevét,
- c./ a tanácskozási joggal jelenlévők nevét,
- d./ az elfogadott napirendet,
- e./ napirendi pontonként az előadók, a felszólalók nevét, hozzászólásuk lényegét,
- f./ a szavazás számszerű eredményét,
- g./ a határozatok szövegeit,
- h./ az elhangzott kérdéseket, az azokkal kapcsolatos válaszokat,
- i./ az ülésen történt fontosabb eseményeket.

A települési önkormányzat minden segítséget megad a nemzetiségi önkormányzatnak, hogy megfelelően tudjon működni. Az együttműködésük során még semmilyen probléma nem lépett fel.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Eladósodás	Figyelemfelhívás, tájékoztatás az előre fizetős fogyasztásmérők felszerelésének lehetőségéről (közművek kikapcsolásának elkerülése céljából), figyelemfelhívás az indokolatlan és nehezen nyomon követhető különböző hitelek felvételéről
Alacsony iskolai végzettség szakképzettség hiánya	Szakképzési lehetőségek feltérképezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyermekek helyzetét, jogait illetően számos nemzetközi egyezmény tartalmaz lényeges megállapításokat, melyek iránymutatásként szolgálnak a hazai jogalkotás számára. Ezek közül talán a legfontosabb az 1989-ben született a Gyermek jogairól szóló New York-i Egyezmény, melyet Magyarország 1990-ben írt alá, majd az 1991. évi LXIV. törvénnyel hirdetett ki. Ennek részes tagállamai, felismerve a gyermekek speciális helyzetét és szükségleteit, számos gyermekjogi kérdésben megállapodást kötnek. Az Egyezmény kimondja például, hogy részes tagállamai tiszteletben tartják és biztosítják a joghatóságuk alá tartozó gyermekek számára az Egyezményben lefektetett jogokat minden megkülönböztetés, nevezetesen a gyermeknek vagy szüleinek vagy törvényes képviselőjének faja, színe, neme, nyelve, vallása, politikai vagy más véleménye, nemzeti, nemzetiségi vagy társadalmi származása, vagyoni helyzete, cselekvőképzetlensége, születési vagy egyéb helyzete szerinti különbségtétel nélkül. A hazai jogszabályok az Egyezménnyel összhangban készültek. Legmagasabb szinten az Alaptörvény fekteti le, hogy Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket (Alaptörvény, XV. cikk (5) bekezdés), illetve, hogy minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz (Alaptörvény, XVI. cikk (1) bekezdés). Törvényi szinten a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyermekvédelmi Törvény vagy Gyvt.), valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény is biztosít külön jogokat a kiskorúak számára. Harsány Község Önkormányzata elkötelezett a gyermekek jogainak maradéktalan érvényesítése mellett, jelen fejezetben az őket érintő kérdésekkel, problémákkal foglalkozunk.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 032	1 030	2062	50,05%	49,95%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			59	2,86%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	175	157	332	8,49%	7,61%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	32	33	65	1,55%	1,60%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A gyermekek védelme olyan tevékenység, mely a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére, illetve megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányul. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. (Gyvt. 14. § (1) (2) (3) bekezdés) A gyermekvédelmi törvény kimondja, hogy a gyermekek védelme során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. (Gyvt. 3. § (2) bekezdés)

Településünkön a gyermekvédelmi feladatokat a Miskolci Egyesített Szociális Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény munkatársa látja el. Feladata, hogy a községben élő, segítségre szoruló családoknak, illetve azok tagjainak, problémái megoldásában segítséget nyújtson.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	na.	na.
2016	3	na.
2017	1	na.
2018	4	na.
2019	3	7
2020	na.	na.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Községünkben a védelembe vett és veszélyeztetett gyermekek száma ingadozónak mondható, az ingadozás részben annak is betudható, hogy az alábbi táblázatban és ábrán látható adatok csupán az adott év december 31-i állapotát jelenítik meg. Ahogy látható, a veszélyeztetett gyermekek száma magasabb, mint a védelembe vetteké, mivel a veszélyeztetettség sok esetben a család- és gyermekjóléti szolgáltatás önkéntes igénybevételével is kezelhető, azonban azokban az esetekben, mikor ez a típusú ellátás már nem elégséges, hatósági intézkedésre (védelembe vételre) kerül sor. A védelembe vettek tehát azok a gyermekek, akik a veszélyeztetettek közül kerülnek ki, mint hatósági intézkedésben érintett kiskorúak. Az ő esetükben a veszélyeztetettség súlyosabb, nehezebben kezelhető problémát jelent, ezért kötelező magatartásszabályok elrendelése mellett a gyámhatóság védelembe veszi őket. Látható, hogy a védelembe vettek száma jóval alacsonyabb, mint a veszélyeztetetteké, ami arra enged következtetni, hogy a család- és gyermekjóléti szolgálat igyekszik az önkéntességen alapuló együttműködés keretében segíteni a családokat a felmerült problémák megoldásában, a hatóság bevonására csak a legsúlyosabb esetekben kerül sor.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2015	137
2016	131
2017	107
2018	94
2019	73
2020	72

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma folyamatosan csökken.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg, míg a kiegészítő illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesítheti a családot az önkormányzat, illetve az illetékes jegyző, amennyiben a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája: a) gyermekétkeztetés normatív kedvezmény b) pénzügyi támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll c) külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Harsány Község Önkormányzat Képviselő-testületének 16/2016. (XII. 31.) önkormányzati rendelete rendelkezik a gyermekvédelmi helyi rendszeréről.

E rendelet értelmében az önkormányzat biztosítja a gyermekétkeztetést és a szünidei gyermekétkeztetést, a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások közül a gyermekjóléti szolgáltatást, a gyermekek napközbeni ellátása keretében az óvodai ellátást.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	12	11	23
2016	12	12	24
2017	11	10	21
2018	11	10	21
2019	14	11	25
2020	na.	na.	na.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az árvaellátás az elhunyt nyugdíjas, illetve nyugdíjban nem részesülő, de nyugdíjjogosultságot szerzett elhunyt személy gyermekének, örökbe fogadott gyermekének, meghatározott feltételek esetén nevelt gyermekének, testvérének, unokájának járó ellátás, melynek szabályait az 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) határozza meg. Az árvaellátás alapvetően a gyermek 16. életévének betöltéséig jár, kivéve ha nappali rendszerű oktatásban vesz részt a gyermek, ebben az esetben legfeljebb 25. életévének betöltéséig jár. (Tny. 55. §) Az árvaellátás összege gyermekenként annak a nyugdíjnak a harminc százaléka, ami az elhunytat öregségi nyugdíjként halála időpontjában megillette, vagy megillette volna. A nyugdíj hatvan százaléka jár árvaellátásként annak a gyermeknek, akinek mindkét szülője elhunyt, illetve akinek életben lévő szülője megváltozott munkaképességű. (Tny. 56. § (1) és (2) bek.

Az árvaellátásban részesülők száma egy csökkenő időszak után hirtelen megemelkedett..

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	82	81	18	111	5	0
2016	98	91	21	118	0	42
2017	111	62	25	na.	na.	48
2018	116	68	45	na.	na.	40
2019	109	65	60	na.	na.	23
2020	na.	na.	na.	na.	na.	na.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások körét, leginkább a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő, 3 vagy többgyermekes családokhoz és a tartós beteg gyermeket gondozó családok alkotják. A támogatások mindegyikét hivatalos iratokkal kell igényelni, igazolni.

Az ingyenes étkezésben résztvevők, és az ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma folyamatosan növekszik.

- e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete; nem releváns
- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői. nem releváns

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nincs szegregátum.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Harsányban nem meghatározó a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet, a fogyatékkal élő gyermekek számáról pedig nincs pontos adatunk. A szülők alacsony iskolai végzettsége és/vagy foglalkoztatottsága, valamint az elégtelen lakáskörülmények tehát nem sok gyermek fejlődését hátráltatják, azonban az érintett családok általában kapcsolatban állnak a család- és gyermekjóléti szolgálattal, mely segítséget nyújt számukra a szociális és egészségügyi, oktatási és munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz, valamint a pénzügyi és természetbeni ellátásokhoz történő hozzáférésben, így összességében elmondható, hogy a már említett, és a későbbiekben még részletezésre kerülő szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében sem áll fenn egyenlőtlenség községünkben.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői ellátás a célja, hogy Magyarország minden polgára a lehető legkedvezőbb körülmények között egészségben, biztonságban, születhessen és nevelkedjen.

A magyar védőnői szolgálat feladata napjainkban is az egészségvédelem, a betegségek kialakulásának megelőzése, valamint az egészségfejlesztés. A védőnők az egészségügy sajátos határterületén, a különböző társszakmák képviselőivel együttműködve látják el a törvények és jogszabályok, a módszertani útmutatók és a szakmai irányítás által meghatározott feladataikat.

Összetett, egészségmegőrző családvédelmi szolgáltatást biztosítanak:

- szoros kapcsolatot tartanak a gondozottjaikkal, tanácsot adnak a különféle – egészségügyi, szociális, mentálhigiénés – problémákban;
- szűrővizsgálatokat szerveznek;
- védőoltásokat készítenek elő;
- egészségnevelő és más egészségvédő közösségi programokat biztosítanak a gondozottak számára.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	1	58	0
2016	1	62	0
2017	1	69	0
2018	1	60	0
2019	1	56	0,00
2020	1	50	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Betöltetlen védőnői álláshely nem volt az elmúlt években. A településen egy fő egészségügyi szolgálati jogviszonyban alkalmazott 8 órában látja el a védőnői tevékenységet.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma):

A településen külön gyermekorvosi ellátás nem működik, vegyes praxisban van ellátva a gyerekek és felnőttek gyógyítása.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás: nem releváns

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok: A településen bölcsőde még nem működik. Várható nyitása 2022. szeptember 1. napja.

Nagy segítség lesz az anyukáknak, a családoknak a működő bölcsőde. Ennek hiányában sok szülő csak akkor tudott visszamenni dolgozni ha a gyermek betöltötte a 3 éves kort és óvodába kezdhet járni.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Az alapellátásnak a gyermek szükségleteit figyelembe véve kell szolgálnia a Gyvt. 38. § (1) bekezdésében meghatározott célokat. A községben 2006. óta működik Gyermekjóléti Szolgálat. Egy ideje intézményfenntartói társulás keretében látja el az önkormányzat a feladatot. A feladatot ellátó intézmény a **Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény.**

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A település bölcsődéke a Harsányi Hársfavirág Óvoda Bölcsőde és Konyha intézmény keretein belül nyitja meg kapuit 2022. szeptember elsején. A bölcsődébe 12 gyermek felvételére kerülhet sor.

4.3.3. a.) b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beiratott gyermekek száma: nem releváns

f) gyermekvédelem;

A gyermekjóléti szolgálat feladata:

- A gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatáshoz való hozzájutás segítése, a családtervezési, pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését szolgáló tanácsadás, vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése. A szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, a szabadidős programok szervezése, a hivatalos ügyek intézésének segítése.

- A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a veszélyeztetettséget észlelő, és jelző rendszerek működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben, a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása, és ezek megoldására javaslatok készítése.

- A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében családgondozás a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozására, a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a szociális ellátás, valamint a hatósági beavatkozás kezdeményezése, javaslat készítése a gyermek családjából történő kiemelésre, a családból kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében a családgondozás biztosítása. (1997. évi XXXI. Törvény 39§)

Szükség esetén kötelességük hatósági beavatkozást kezdeményezni, amennyiben más lehetőség nincs a gyermek védelme érdekében.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A településen krízishelyzetben a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat tud segíteni.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A Gyermekjóléti szolgálat dolgozói részt vesznek a gyermekek számára szerveződő szabadidős programok megtervezésében, lebonyolításában. A szabadidős programok nyújtotta kikapcsolódást egyre több gyerek veszi igénybe. Harsány Község Önkormányzata a helyi sport egyesülettel közösen fejleszti a település sport pályáját. Az önkormányzat játszóteret, míg az egyesület vizesblokkot alakított ki a területen. Ezek a fejlesztések jelentősen hozzájárulnak ahhoz, hogy a szabadidő eltöltés feltételei javuljanak.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétféligi, szünidei);

A nyári gyermekétkeztetésnél az állam által az önkormányzatnak nyújtandó támogatás feltétele, hogy a települési önkormányzat vállalja, hogy legalább 43, legfeljebb 54 munkanapon keresztül biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú gyermekek (a továbbiakban: rászoruló gyermekek) étkeztetését napi egyszeri meleg-étkeztetés formájában. A nyári gyermekétkeztetés biztosítására több éve lehetősége van az önkormányzatoknak.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Községünkben gyakorlatilag minden gyermekeknek szóló program lehetővé teszi az eltérő kultúrájú vagy családi háttérű gyermekek közti kapcsolatok kialakulását, az intézményi, községi rendezvények abban a szemléletben kerülnek megszervezésre, hogy minden gyermek számára igényes szabadidős programot biztosítson származástól, anyagi helyzetétől, családi körülmeyektől függetlenül. Ezek a fentebb már említett rendezvények minden esetben az eltérő helyzetű gyermekek integrált módon történő szórakoztatását valósítják meg, s ezzel lehetővé teszik a csoportközi kontaktusok kialakulását, eltérő családi helyzetű gyermekek közti interakciót, barátságok szövődését, s erre számtalan példát látunk községünk mindennapjaiban.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szolgáltatások nyújtása során felmerült hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincs tudomásunk, az Önkormányzat és az általa fenntartott intézmények ellen ilyen ügyben eljárás nem indult. Fontosnak tartjuk a klienskör témában történő tájékoztatását, ezért az ellátottjogi, gyermekjogi és betegjogi képviselők adatait a megfelelő nyomtatott anyagok és szóbeli tájékoztatás útján ismertetjük az ellátottakkal a szolgáltatás igénybevételét megelőzően.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül:

Harsány község Önkormányzata rendszeresen csatlakozik a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz, hogy támogatásban részesíthesse a felsőoktatásban tanulókat. A feltételeket helyi rendeletben szabályozta.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A településen egy iskola és egy óvoda működik. Emiatt természetes módon a hátrányos helyzetű tanulók nevelése oktatása integráltan történik. A legrászorulóbb gyermekek programokhoz történő hozzáférését az iskola alapítványa és Harsányi Roma Nemzetiségi Önkormányzat is támogatja.

Az óvodai nevelés országos alapprogramja és a Harsányi Hársfavirág Óvoda, Bölcsőde és Konyha pedagógiai programja fontosnak tartja a kiemelt figyelmet érdemlő gyermekek esélyegyenlőségét, integrálását. Az óvoda ennek szellemében folytatja szakmai munkáját, melynek keretében számos módon segíti azon gyermekeket, akik valamilyen okból kiemelt figyelmet érdemelnek.

A sajátos nevelési igényű gyermekek számára az óvoda fejlesztő foglalkozásokat biztosít logopédus, pszichológus, fejlesztőpedagógus, gyógytornász, utazó gyógypedagógus szakemberek bevonásával.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2015	79	8	10,13%
2016	74	10	13,51%
2017	88	11	12,50%
2018	91	10	10,99%
2019	91	8	8,79%
2020	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az óvodába beírt gyerekek száma fokozatosan emelkedik. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma hol emelkedik hol csökken.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2015	130	33	25,38%
2016	135	41	30,37%
2017	na.	37	27,61%
2018	na.	31	20,53%
2019	na.	11	6,79%
2020	na.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma 2016-ig emelkedett, azóta folyamatosan csökken, ez nagyobb részben a jövedelmi viszonyok változásának tudható be.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban nem releváns.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2015	8	47
2016	22	54
2017	32	31
2018	17	30
2019	24	26
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Összességében a település a hátrányos helyzetű gyermekek számának tekintetében csökkenő tendencia figyelhető meg. Úgy tűnik az óvodai és iskolai adatok alapján csökken az olyan gyermek száma településünkön, akik esetében a szülők alacsony iskolai végzettsége, alacsony foglalkoztatása, vagy az elégtelen lakáskörülmények miatt megállapításra került volna a hátrányos helyzet. Mindemellett fontos, hogy a szülők folyamatosan teljes körű tájékoztatásban részesüljenek e témában, hiszen nem szeretnénk, hogy a kedvező statisztikákat az érintettek esetleges tájékozatlansága is magyarázza.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015	83	4	100	1	79	0	n.a.	20
2016	84	4	100	1	74	0	n.a.	19
2017	91	4	100	1	88	0	n.a.	22
2018	86	4	100	1	91	0	n.a.	23
2019	79	4	100	1	91	0	n.a.	23
2020	96	4	100	1	n.a.	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanuló száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2014/2015	0	8	1	16	4,62%
2015/2016	0	8	1	17	11,85%
2016/2017	0	8	1	17	11,94%
2017/2018	0	8	1	19	17,22%
2018/2019	0	8	1	20	16,67%
2019/2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	11
2015/2016	10
2016/2017	15
2017/2018	11
2018/2019	14
2019/2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A kiemelt figyelmet érdemlő tanulók megfelelő szakemberek által történő ellátása minden köznevelési intézményünkben biztosított, szükség szerint a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakszolgálat bevonásával.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Az oktatás, képzés terén gyermekeket érintő hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincs tudomásunk, ilyen ügyben eljárás nem indult

egyik köznevelési intézmény ellen sem. A bölcsődében, óvodában és az iskolákban nincs szegregált oktatás-nevelés, minden intézmény a kiemelt figyelmet érdemlő gyermekek integrációját igyekszik megvalósítani azzal együtt, hogy a számukra szükséges speciális szolgáltatásokat természetesen biztosítják.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A Harsányi Hunyadi Mátyás Általános Iskola átlag eredményei az országos kompetenciamérésen 2019.

029120 - 001 - Harsányi Hunyadi Mátyás Általános Iskola

3555 Harsány, Munkácsy Mihály utca 2.

A telephely létszámadatai

Évfolyam	Képzési forma	Tanulók száma			
		Összesen	A jelentésben szereplők	CSH-indexszel rendelkezők	A 2017-es eredménnyel is rendelkezők
6.	Általános iskola	19	13	11	-
8.	Általános iskola	14	11	8	10

Piros szín jelzi, ha valamely évfolyamon és képzési formában a telephely CSH-indexe vagy a 2017-es eredmények alapján a várható eredmény nem becsülhető megbízhatóan.

Átlageredmények

Mérési terület	Évfolyam	Képzési forma	Átlageredmény (megbízhatósági tartomány)					
			A telephelyen	Országos	Az első viszonyítási csoport		A második viszonyítási csoport	
					Neve	Eredménye	Neve	Eredménye
Matematika	6.	ált. isk.	1447 (1384;1521)	☹️ 1495 (1494;1496)	Községi ált. isk.	☹️ 1450 (1448;1452)	Közepes községek ált. isk.	☹️ 1446 (1444;1449)
	8.	ált. isk.	1597 (1536;1643)	☹️ 1624 (1623;1625)	Községi ált. isk.	☹️ 1563 (1561;1565)	Közepes községek ált. isk.	☹️ 1563 (1559;1566)
Szövegértés	6.	ált. isk.	1350 (1268;1436)	☹️ 1499 (1498;1500)	Községi ált. isk.	☹️ 1439 (1437;1442)	Közepes községek ált. isk.	☹️ 1432 (1430;1435)
	8.	ált. isk.	1522 (1421;1620)	☹️ 1608 (1607;1610)	Községi ált. isk.	☹️ 1542 (1539;1544)	Közepes községek ált. isk.	☹️ 1538 (1535;1541)

Forrás: https://new.iskolaharsany.hu/wpcontent/uploads/2020/11/IntezmenyiOsszefoglalo_029120_OKM2019.pdf

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A kiemelt figyelmet érdemlő gyermekek számára nyújtott ellátások (így például a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, és a hozzá társuló számos természetbeni ellátás, vagy a szolgáltatások terén a fejlesztő foglalkozások) hátránykompenzáló céllal, pozitív megkülönböztetés révén segítik elő a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek esélyegyenlőségét.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	0	0	9	n.a.
2016	0	0	10	60
2017	0	0	11	55
2018	0	0	26	46
2019	0	0	31	36
2020	0	0	27	n.a.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
Gyermekek megtartása a helyi oktatási- nevelési intézményekben	A helyi és bejáró gyerekek szülei számára vonzóbbá tenni az oktatási-nevelés környezetet, új innovatív fejlesztési lehetőségek biztosításával
Csökkenő gyermek létszám	A beköltözők és a helyiek számára is vonzó településkép kialakításával a település megtartó képességének növelése, a településen maradás ösztönzése
Számos gyermek küzd viselkedési problémával függetlenül a hátrányos helyzetűtől	Családsegítő szolgálat fokozottabb bevonása, szülői fórumok szervezése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők és férfiak közti egyenlő bánásmód szükségessége és fontossága már a Római Szerződésben is megjelent, de az 1997. évi luxemburgi csúcsertekezleten került be a foglalkoztatási irányelvek közé. Az Európai Unió foglalkoztatási stratégia részét képezi a férfiak és nők foglalkoztatási arányának kiegyensúlyozása, valamint az egyenlő bérezés elve is. Hazánkban az Alaptörvény XV. cikkének (3) bekezdése rögzíti a férfiak és nők egyenjogúságát, a Munka Törvénykönyve (2012. évi I. törvény 12. §) pedig rendelkezik az egyenlő bánásmód követelményéről a munkabérezéssel és munkaviszonnyal kapcsolatban, amikor kimondja, hogy a munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést,

tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni. Az Ebktv. a vonatkozó Európai Uniósi irányelveknek megfelelően szabályozza az egyenlő bánásmód követelményét, az esélyegyenlőség előmozdítását a nők tekintetében is. (2003. évi CXXV. törvény 65. §) Az Ebktv. 8. §-a védett tulajdonságként nevezi meg a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nyilvántartott álláskeresők közül a nők száma jellemzően valamivel kisebb arányú mint a férfiaké. Ez összeségében azt mutatja, hogy a nők munkaerőpiaci helyzete nem kedvezőtlenebb mint a férfiaké.

Településen belül is nagyobb a női foglalkoztatottak aránya, mint a férfiaké. Ez a család, a gyermeknevelés szempontjából is kedvező helyzet.

Az intézményekben vezető beosztásúak nagy része szintén nő.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	7,07%	5,49%	6,28%
2016	6,38%	5,51%	5,95%
2017	4,62%	4,49%	4,56%
2018	4,86%	4,32%	4,59%
2019	5,16%	3,84%	4,50%
2020	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	36,96%	41,18%
2016	37,21%	43,75%
2017	50,00%	45,45%
2018	53,03%	37,14%
2019	57,14%	50,00%
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	92	6
2016	86	7
2017	66	6
2018	66	6
2019	63	6
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Településünkön nem készült statisztikai felmérés arra vonatkozóan, hogy a foglalkoztatást segítő és képzési programokban milyen arányban jelentek meg a női nem képviselői, erre vonatkozó adataink nincsenek. Tudjuk azonban, hogy kifejezetten nőket célzó programok Harsányban nem indultak az elmúlt időszakban. A meglévő és kifutott programok azonban nagyjából egyenlő mértékben célozták a férfiakat és nőket, valamint kellő rugalmasságot biztosítottak annak érdekében, hogy a női résztvevők a családdal, gyermekneveléssel kapcsolatos teendőiket is el tudják látni a programban való részvételük ideje alatt.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A munkaerő-piaci esélyek tekintetében az egyik legmeghatározóbb tényező az iskolai végzettség, így azok a nők, akik alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, vagy még az általános iskola nyolc osztályát sem végezték el, komoly nehézségekkel szembesülnek a munka világában. Fokozhatja hátrányukat, ha e mellé még idősebb életkor, munkatapasztalat-hiány, vagy kisgyermekes családi háttér is társul.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, számos formája létezik. Megmutatkozhat például a munkára való jelentkezés és a munkaviszony létesítése során (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem kíván nőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében (üvegplafon-jelenségnek nevezzük, mikor egy munkavállaló előmenetele a munkahelyi hierarchiában csak egy bizonyos szintig lehetséges, a fölé nem tud lépni a láthatatlan üvegplafon miatt, melynek oka a hátrányos megkülönböztetés – a jelenség elsősorban a női munkavállalók körében jellemző). A településen a vizsgált időszakban nem jelentettek nőkkal szembeni hátrányos megkülönböztetést.

Az Önkormányzatnál és intézményeinél hátrányos megkülönböztetés biztosan nincs. A bérek megállapításánál sincs hátrányos megkülönböztetés.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A településen 2022. szeptember 1. napján nyílik meg a bölcsőde. Az intézmény megnyitásával a község teljes egészében rendelkezni fog a 0-14 éves korosztály ellátásához szükséges intézményrendszerrel.

Az óvoda felújított 4 foglalkoztatóval és tornaszobával rendelkezik. Férőhely tekintetében szabad kapacitások is vannak így zsúfolt csoportok sincsenek, sőt bejáró gyermekeket is tud az intézmény fogadni.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2015	1	78	0
2016	1	77	0
2017	n.a.	86	n.a.
2018	1	80	0
2019	1	80	0
2020	1	78	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma táblázat és a

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma nem releváns.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés támogatása, az anya- és gyermekgondozás többek között a védőnői hálózat szakmai munkájának keretében valósul meg. A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő otthonában is meglátogatja a várandósokat és életvezetési-, lakásrendezési tanácsokat ad, hogy megfelelő legyen a csecsemő fogadása.

A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és az orvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak a nemzetközi és országos statisztikák alapján sokkal jelentősebb mértékben jelenlévő probléma, mint gondolnánk. Azzal is tisztában kell lennünk, hogy leggyakrabban a rendőrség riasztására is csak végső esetben kerül sor. Teljes körű vizsgálatot a témában annak jellegéből adódóan lehetetlen végezni, de egyes részterületek tanulmányozása segítheti a problémák feltárását, segíthet a megoldási lehetőség megtalálásában.

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Mind a nyugati, mind a magyar adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja,

hogy a testi erőszak csak a jéghegy csúcsa. A folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb.

Célzottan a nők elleni erőszak, családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a községben nem folyik. A település nem jelezte, hogy a fiatal lányok védelme érdekében külön erőfeszítéseket kell tenni.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Az anyaothtonok és a családok átmeneti otthonai (anyagi vagy családi) krízishelyzetben jelenthetnek megoldást azok számára, akiknek nincs hová menniük. Bizonyos esetekben kimondottan célszerű, ha a krízishelyzetben lévő nő távol kerül addigi környezetétől, de vannak olyan helyzetek is, amikor az anyaothton/családotthon és a lakóhely távolsága komoly problémát jelent (munkahely, gyermekellátó intézmények). Jellemzően ezen intézményeknél (a férőhelyek hiánya miatt főleg a téli időszakban) várólistás rendszer működik.

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások legközelebb Miskolcon érhetők el:

Lorántffy Zs. Református Kismamaházért Alapítvány Miskolc: 30 fő befogadására alkalmas, 11 szoba található benne, várandós kismamák részére anya-gyermek.

Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Családok Átmeneti Miskolc 40 fő befogadására alkalmas, 11 szoba vehető igénybe család, anya-gyerekek, apa-gyerekek

Miskolci Gyermekvédelmi Központ Családok Átmeneti Otthona, Gyermek Átmeneti Otthona: 28 fő befogadására képes, 8 szoba található benne, anyát gyerekekkel fogadnak be. Kizárólag miskolci lakóhellyel rendelkezőket 0-18 éves gyermekkel fogadnak. A családsegítő szolgálaton, gyermekjóléti szolgálaton keresztül lehet bekerülni vagy iskolai védőnői javaslat alapján.

B-A-Z. Megyei Gyermekvédelmi Központ: Nagybarca 40 fő gyermek (0-3 év), 24 fő anya (18 évig) – gyermek befogadására képes. Az intézmény szükség szerint befogadja a gyámhivatal által odairányított gyermekeket és anyákat. (állami gondozott fk. anyákat és csecsemőjüket krízishelyzetben)

Magyar Vöröskereszt Miskolci Szervezete: 25 fő nő, 75 fő férfi ellátását tudja biztosítani.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A község önkormányzati képviselő-testületében a polgármester és a 6 képviselő között összesen két nő foglal helyet.

Településünk polgármestere és alpolgármestere is nő. Az önkormányzati hivatal és az oktatási nevelési intézmények is többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak. Az intézményvezetők többsége szintén nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket fokozottan érintő társadalmi problémák Harsányban nem jellemzőek, ezért az önkormányzat tervei között nem szerepel ilyen irányú intézkedés.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
Kisgyermekes anyák nehezebb elhelyezkedési esélyei	Bölcsőde nyitás
Fiatal édesanyák „magára maradása” – kisgyermek nevelés nehézsége a nagyszülő hiányában	Baba-mama klub szervezése
Látencia a nőket érintő erőszak terén	Az észlelő- és jelzőrendszer működésének és prevenciós jellegének erősítése, tagjainak aktivizálása. Ennek érdekében szakmai megbeszélések szervezése, a jelzőrendszeri tagok tájékoztatása szóban és írásban, személyes együttműködés fokozása

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

A fejlett társadalmakat olyan demográfiai folyamatok jellemzik, melyek az idős korosztály nagymértékű gyarapodásához vezetnek. A születéskor várható élettartam egyre inkább nő, a halandóság csökken, mindehhez pedig több évtizede alacsony gyermekszám társul, így a csökkenő számú népességben belül az idősek száma és aránya folyamatosan nő, a fiatal, aktív korosztály száma és aránya pedig csökken. Mindennek következményeképp társadalmunkban a népesség öregszik, s egy „eltartó” személyre egyre több „eltartandó” jut. Ez sajnos a társadalombiztosítási és szociális ellátórendszert jelentős kihívások elé állítja, ami a hazánkban hagyományos felosztó-kiróvízó nyugdíjrendszer válságához is vezethet.

A kedvezőtlen demográfiai folyamatoknak köszönhetően az idősek csoportja egyre fontosabb esélyegyenlőségi célcsoportnak tekinthető, a szociális és egészségügyi szolgáltatások fókuszába került.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Kiemelt figyelmet érdemel a 65 év feletti csoportja, amelyben a magyarországi helyzethez hasonlóan másfélszer több a nő, mint a férfi. Az egyedülálló idős női népesség megélhetése problémát jelenthet az önkormányzat számára, mivel várhatóan igénye megnő a közösségi szolgáltatásokra.

Településünkön az idősek szociális étkeztetését az önkormányzat biztosítja. A házi segítségnyújtást az Ongai Szociális Szolgáltató Központ látja el.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	288	319	90,29%
2016	294	317	92,74%
2017	294	330	89,09%
2018	294	332	88,55%
2019	311	331	93,96%
2020	294	322	91,30%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A nyugdíjban, illetve nyugdíjszerű ellátásokban részesülők száma, aránya információt nyújthat

időseink jövedelmi helyzetéről, a téma vonatkozásában irányadó jogszabály a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tbtv.),

melynek értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

- az öregségi nyugdíj.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

- az özvegyi nyugdíj;
- az árvaellátás;
- a szülői nyugdíj;
- a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
- özvegyi járadék. (Tbtv. 6. § (1) és (2) bekezdése

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	207	293	500
2016	209	288	497
2017	206	289	495
2018	207	287	494
2019	209	290	499
2020	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az egyéb nyugdíjszerű ellátásokban részesülő nők és férfiak adatait az alábbiakban láthatjuk. Összességében annyi megállapítható, hogy a nyugdíjszerű ellátásokban részesülők közt e táblázat adatai szerint is több a nő, mint a férfi.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	19	4	123	196	1	23	n.a.
2016	17	1	130	194	1	26	n.a.
2017	18	1	128	201	1	25	1
2018	18	1	130	208	1	23	1
2019	15	1	133	216	2	20	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az idősek foglalkoztatását nagymértékben befolyásolja a kormány nyugdíjkorúakat érintő szabályozásai, a nyugdíjkorhatár felemelése. A településen nem rendelkezünk az idősek – nyugdíjasok- foglalkoztatásával kapcsolatos adatokkal, ugyanakkor tapasztalati úton elmondható hogy egyre több nyugdíjas korú – jellemzően a nők közül a 40 év munkaviszony után nyugdíjba vonult - áll ismételten munkába.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	92	86	#HIÁNYZIK	66	63	#HIÁNYZIK
41-45 év (TS 042)	Fő	12	9	8	4	7	n.a.
	%	13,04%	10,47%	n.a.	6,06%	11,11%	n.a.
46-50 év (TS 043)	Fő	16	5	4	5	4	n.a.
	%	17,39%	5,81%	n.a.	7,58%	6,35%	n.a.
51-55 év (TS 044)	Fő	11	7	9	6	4	n.a.
	%	11,96%	8,14%	n.a.	9,09%	6,35%	n.a.
56-60 év (TS 045)	Fő	15	12	9	8	8	n.a.
	%	16,30%	13,95%	n.a.	12,12%	12,70%	n.a.
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	5	9	12	17	15	n.a.
	%	5,43%	10,47%	n.a.	25,76%	23,81%	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A tevékeny idős kor biztosítása egyénre szabottan jelenik meg a településen. Az önkormányzata a házi segítségnyújtás és a szociális étkeztetés biztosításán keresztül igyekszik segíteni, hogy az idősek otthonukban tudjanak élni. Az önkormányzat által a településre szervezett ingyenes szűrőprogramok segítik azt, hogy az idősebbek helyben részesüljenek egészségmegőrző szolgáltatásokban.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A korosztály hátrányos megkülönböztetését jelentősen nehezíti a jelen munkaerőpiaci helyzet. A korosztály munkavállalói következmény nélkül tud váltani felmondani így hátrányos megkülönböztetés vonatkozásukban nem jellemző.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők. A honlapon működik e-ügyintézés is, amelynek keretében elérhetők és letölthetők az ügyintézéshez szükséges dokumentumok.

Rendelkezik az önkormányzat saját Facebook profillal így már okos telefonon is elérhetőek a legfontosabb hírek információk.

Az idősek informatikai jártasságáról nem készült felmérés, így nem rendelkezünk pontos adatokkal arról, hogy az idősebb korosztály mennyire képes kihasználni ezeket a lehetőségeket.

A közösségi közlekedéshez való hozzáférés az idősek számára is biztosított.

Településünkön valamennyi középület akadálymentesített így a szolgáltatásokhoz való hozzáférésnek ilyen típusú akadálya nincs.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az idősek egészségügyi szolgáltatásokhoz hozzáférése biztosított. Részükre igénybe vehető szolgáltatás a házi segítségnyújtás és jelzőrendszeres segítségnyújtás.

A szociális ellátás keretén belül Harsány Község Önkormányzata 2009. január 01. napjától a házi segítségnyújtást intézményfenntartói társulási formában az Ongai Szociális Szolgáltató Központon keresztül biztosítja.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés akadálymentesen biztosított az idősebb korosztály számára a község Egészségügyi Centrumában található háziorvosi és fogorvosi rendelőkben. Szakrendelés és kórházi ellátás igénybe vételére a 20 km-re fekvő Miskolcon van lehetőség.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	288	n.a.	26	73
2016	294	n.a.	33	69
2017	294	n.a.	29	52
2018	294	n.a.	27	50
2019	311	n.a.	25	48
2020	294	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 65 év feletti lakosság száma jellemzően növekvő tendenciát mutat. Nappali ellátásra a településen nincs lehetőség így ezt a szolgáltatást senki sem tudja igénybe venni.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosított. A Községi ház akadálymentes, ott könyvtári szolgáltatások, internet, számítógép használata elérhető. Az Önkormányzat és a helyi intézmények vezetői törekednek arra, hogy legyenek helyben is kulturális programok. pl: évente színvonalasan megrendezésre kerül az idősek karácsonya.

c) idősek informatikai jártassága; Erre vonatkozó adatgyűjtés a településen nem történt.

d) a generációk közötti programok.

Önkormányzatunk intézményei színvonalas programokat készülnék intézményi ünnepeikre melyekre a nagyszülőket is szívesen látják. A település hagyományos adventi ünnepsorozata szintén nagyszerű alkalmat teremt a generációk találkozására, de a szintén hagyományos idősek karácsonya is ilyen alkalom, amikor a gyerekek készülnek műsorral az idősebbek részére.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen minden évben megrendezik az idősek karácsonyát. Amelyre a településen élő minden idős ember meghívót kap. Ez mindig karácsony környékén szokott megrendezésre kerülni. Ekkor a faluban élő legidősebb embereket és akik már 50 vagy 60 éve házasságban a polgármester köszönteni szokta és mellé egy kis ajándékkal kedveskedik nekik.

Kéknefelejcs Harsányi Hagyományörző Népdalkör Egyesület:

A népdalkör 15 fő tagból áll. Hagyományörző népviseletben adja elő a borsodi, a bükkaljai és a helyi gyűjtésből összeállított népdalcsoportokat.

A népdalkör minden vasárnap délután 16 órától tart összejevetelt, próbákat a Községi házban biztosított helyiségében. (Évente 10-15 alkalommal vesznek részt különböző népzenei rendezvényeken, dalos találkozók, fesztiválok, falunapi rendezvényeken.)

A település kulturális rendezvényeinek állandó szereplői. 10 éve - hogy megteremtették a Szomszédolás Dalostalálkozó rendezvény hagyományát és a Szüreti nap kulturális program megrendezésében és szervezésében is aktívan részt vállalnak.

Az egyesület célja Harsány községben valamint a környező településeken gyűjtő munka révén a feledésbe merült summás, arató, szüreti dalok, fonóházas, lakodalmas énekek, siratók, balladák stb. összegyűjtése, e dalok betanulása és előadása a népdalkör fellépései során, annak érdekében, hogy a fiatalabb generáció számára megőrizhető és megismerhető legyen az elmúlt korok és különféle társadalmi rétegek dalainak reprezentálása az egyesületi gyűjtőmunka által. Az egyesület célul tűzte ki a népdalkör folyamatos szerepléseire, előadásokra, versenyekre való felkészítését, folyamatos tagtoborzás révén a népdalkörbe új tagok felvételét, és az ő betanításukat.

Egyesületi cél továbbá a rendezvények szervezése, a dalos-találkozókon, néphagyományok ápolására szervezett rendezvényeken való bemutatkozással Harsány hírnevének öregbítése. A Kéknefelejcs Egyesület 2002. szeptemberében Alsózsoltán szakmai zsűri által minősítést szerzett. A népdalkör tagjai a régmúlt néphagyományoknak megfelelő ruházatban lépnek színpadra. Tájégségük hagyományát ruházatukban, népdalkincsükben és előadásmódjukban is ápolják, megőrzik.

A civil szervezet az önkormányzat támogatásával, pályázatok benyújtásával tartja fenn magát.

Időről időre színvonalas műsorokkal, fellépésekkel színesítik a település rendezvényeit.

E mellett számos meghívást kapnak dalos találkozókra, falunapi rendezvényekre, fesztiválokra, ahol öregbítik Harsány jó hírét.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősek jelentős részének egészségi állapota nem megfelelő	Helyi egészségügyi szolgáltatások javítása (szűrőprogramok folytatása, betegségmegelőző programok)
65 év felettiak magas aránya a teljes népességen belül, helyi társadalom öregedése	Szociális és egészségügyi ellátórendszer fókuszába az idős korosztály állítása, számukra minél több, szükségletekhez igazodó szolgáltatás és ellátás biztosítása, igény szerint kapacitás-bővítése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Az esélyegyenlőségi célcsoportok közül talán a fogyatékkal élők esetében a legegységesebb az egyenlő bánásmód követelményének mibenléte és az esélyegyenlőség előmozdításának szükségessége. Rendkívül sérülékeny és kiszolgáltatott társadalmi csoportról van szó, akik számára minden lehetséges segítséget meg kell adni ahhoz, hogy a társadalom integráns, teljes jogú tagjaiként, a lehető legönállóbb életvitel biztosítása mellett, akadálymentes környezetben élhessenek.

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Harsányban a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma az elmúlt években jelentős mértékben csökkent.

A megváltozott munkaképességű személyek között minden évben nagyobb arányban vannak jelen nők, mint férfiak, ami arra utal, hogy a városban a női nemhez tartozókat nagyobb számban érintheti a fogyatékoság problémája. 2019-ben a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők 56%-a nő volt.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	47	56	103
2016	44	53	97
2017	36	48	84
2018	32	39	71
2019	29	37	66
2020	#HIÁNYZIK	#HIÁNYZIK	#HIÁNYZIK

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2015	na.
2016	na.
2017	na.
2018	na.
2019	na.
2020	na.

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Településünkön nincs fogyatékosok számára nappali ellátást biztosító intézmény, de a közeli megyeszékhelyen az ilyen típusú ellátás is igénybe vehető, de erről nincs adatunk.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A foglalkoztatási törvény szerint fogyatékossgal élő munkavállaló, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással - valamint ezek bármilyen halmozódásával - él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Probléma továbbá, ha

nem áll rendelkezésre olyan foglalkoztatási szakember, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére. A közfoglalkoztatás nem speciálisan a fogyatékos személyek részére biztosított foglalkoztatási forma, bár nem kizárt, hogy fogyatékos személy is foglalkoztatásra kerül a rendszerben. A foglalkoztatást szervező nem tartja nyilván a fogyatékos személyeket, ezért az adatszolgáltatás illetve a foglalkoztatásba bevont fogyatékosok száma nem vizsgálható.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A megváltozott munkaképességű személyek munkavállalását elősegíti, hogy településünkön az akadálymentesítés teljes körűen minden közintézmény vonatkozásában megvalósult.

A Magyar Református Szeretetszolgálat szociális foglalkoztatót üzemeltet Harsányban így a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása helyben biztosított

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkoztatás terén történt hátrányos megkülönböztetés kapcsán nincs tudomásunk konkrét esetről, de ettől függetlenül természetesen lehetséges, hogy a fogyatékosokkal élővel szembeni diszkrimináció jelen van településünkön is. Előfordulhat továbbá az is, hogy a munkáltató alkalmazna ugyan megváltozott munkaképességű munkavállalót, de a munkahely infrastrukturális és tárgyi adottságai nem felelnek meg ehhez. A község intézményeinél, a nagyobb szolgáltatóknál (COOP ABC) nagyrészt megtörtént az akadálymentesítés, a kijelölt parkolóhely kialakítása.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Községünkben elsősorban az Ongai Szociális Központ nyújt olyan szociális szolgáltatásokat, melyek a fogyatékosokkal élő emberek számára könnyebbé teszik az önálló életvitelt. Ilyen szolgáltatás a házi segítségnyújtás,

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékosokkal élők számára számos pénzbeli és természetbeni ellátástípus került meghatározásra.

- Fogyatékosági támogatás
- Rokkantsági járadék - A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet
- Megváltozott munkaképességű személyek ellátásai - A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról 2011. évi CXCI. törvény)
- Rehabilitációs ellátás
- Rokkantsági ellátás
- Kivételes rokkantsági ellátás
- Közlekedési kedvezmény (A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet)
- Parkolási igazolvány
- Súlyos fogyatékoság után járó adókedvezmény
- Akadálymentesítési támogatás
- Magasabb összegű családi pótlék
- Vakok személyi járadéka
- Utazási kedvezmény

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember - azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek - speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangostérkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

Az akadálymentesítés követelménye beépítésre került a nem kifejezetten akadálymentesítési célú pályázatokba is, hogy a különböző közszolgáltatásokat nyújtó szervek vezetői szembesüljenek azzal, hogy az ő ügyfélkörükben is vannak, lehetnek fogyatékos emberek. A fentiekén túl pedig minden lehetséges eszközzel küzdeni kell azért, hogy széles körben elterjedté váljon az a felfogás, amely alapján az esélyegyenlőségi feladatok megoldása nem egyetlen szerv feladata, hanem természetes, hogy az ehhez kapcsolódó követelményeknek való megfelelés a saját területén mindenkinek a maga feladata és felelőssége.

Ugyancsak elengedhetetlen, hogy alapkövetelménnyé váljon az egyetemes tervezés módszere. Ennek lényege, hogy a használati tárgyaktól az épületeken át egészen a közszolgáltatásokig mindent úgy kell megtervezni, hogy az már a létrejöttkor, eleve megfeleljen az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek, s hogy ezért ne kelljen – jelentős idő, energia és pénz ráfordításával – utólag akadálymentesíteni.

Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők. A honlapon működik e-ügyintézés is, amelynek keretében elérhetők és letölthetők az ügyintézéshez szükséges dokumentumok.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az egészségügyi és rehabilitációs ellátások a megyeszékhely Miskolc MJV intézményeiben érhetők el. A közösségi közlekedést a Volán járatai biztosítják.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A település valamennyi közszolgáltatás biztosító intézménye akadálymentesített

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az egészségügyi szolgáltatások, köznevelési intézmények, sport- és kulturális programok többnyire akadálymentesített helyszínen érhetőek el. A hatályos jogszabályoknak megfelelően minden új beruházás, felújítás megvalósítása településünkön is akadálymentesített környezet biztosítása mellett történik.

Harsány önkormányzatának tulajdonában 5 db középület van, ezek közül minden épületben biztosított a komplex akadálymentes közlekedés: Polgármesteri Hivatal, Hunyadi Mátyás Általános Iskola, Harsányi Hársfavirág Óvoda, Bölcsőde és Konyha, Orvosi rendelő, Közösségi Ház.

A közszolgáltatások info-kommunikációs akadálymentesítése csak részben megoldott.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az újabb építésű intézmények, cégek a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően elvégezték a szükséges akadálymentesítést.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A településen belüli közösségi közlekedés a Volán járataival lehetséges. Sok más településhez hasonlóan a buszjáratok jelentik az egyetlen közösségi közlekedési lehetőséget. Emiatt lenne különösen akadálymentes buszok beszerzése, de erre a településnek nincs ráhatása.

A tervezett belterületi út és járdaépítések során az akadálymentes közlekedés lehetőségének biztosítását kell előtérbe helyezni

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Kifejezetten fogyatékossgal élő személyek számára működtetett helyi szolgáltatások nem állnak rendelkezésre.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A fentiekben részletezettekén túl egyéb pozitív intézkedések, hátránykompenzáló juttatások nem segítik a településen élő fogyatékos személyeket.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Kifejezetten a fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok nem működnek Harsányban. Ilyen programok működtetésére nem mutatkozott igény településünkön. Ugyanakkor a különböző társadalmi szervezetek kezdeményezése révén megvalósuló programok harsányi lakossághoz történő eljuttatásában természetesen minden esetben partner az Önkormányzat.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Bár konkrét adataink e téma kapcsán nincsenek, de tapasztalataink alapján feltételezhetjük, hogy nincs olyan társadalmi probléma, mely községünkben fokozottabban érintené a fogyatékossgal élők csoportját, mint más településeken, vagy országos szinten. Nem talákoztunk olyan esettel a elmúlt időszakban, amikor egy fogyatékossgal élő személyt bármilyen atrocitás vagy különös nehézség ért volna helyben. Azonban községünkben is minden bizonnyal jelen vannak azok az esetleges problémák, melyekkel bárhol máshol is szembesülhet egy fogyatékossgal élő személy. Ilyen probléma lehet, hogy a többségi társadalom tagjai sokszor nem tudják, miként közelítsenek egy fogyatékossgal élő személyhez, hogy miként kommunikáljanak, mi a számukra megfelelő segítségnyújtási forma stb. Ezért aztán a többségnek néha egyszerűbb úgy tenni, mintha a fogyatékossgal élők „láthatatlanok” lennének. Ezzel ugyan csak saját bizonytalanságukat próbálják leplezni, mégis a fogyatékossgal érintett másik felet hozzák vele kellemetlen helyzetbe.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kifejezetten fogyatékossgal élők helyi társadalom közösségi programok, célzó társadalom érzékenyítésének hiánya	Közösségi programok szervezése fogyatékossgal élők és családjuk számára, érzékenyítő rendezvények, előadások szervezése a fogyatékossgal élők támogató civil szervezetek bevonásával.

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az akadálymentes közlekedés feltételeinek javítása – akadálymentes járda, gyalogátkelő	A közlekedés körülményeit érintő fejlesztések tervezésénél fokozott figyelmet fordítani az akadálymentes gyalogos közlekedésre

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Harsány Község Önkormányzata és a civil szervezetek együttműködése elsősorban a személyes kapcsolatokon alapszik, hivatalos partnerségi megállapodások kevésbé jellemzőek.

Az önkormányzat az alábbi civil szervezetekkel ápol szorosabb kapcsolatot:

A **Harsányi Polgárőr Egyesület** 2001. április 27-én alakult meg 35 fővel. Az egyesület megalakulásának terve már korábban is felmerült, mivel a községünkben elszaporodtak a különféle bűncselekmények és a lakosság biztonságérzete is egyre romlott. Az egyesület létszáma és személyi összetétele a megalakulás óta változott, többen kiléptek, de új emberek is jelentkeztek. Jelenleg 28 fő a tagok létszáma. A tagság összetétele: 2 fő támogató és 26 fő aktív tag. Az aktív tagok közül 2 fő a női polgárőr és 6 fő fiatal polgárőr, akik még nem töltötték be a 25. életévüket. Az egyesület fő tevékenysége a közrend és közbiztonság elősegítése, a bűnmegelőzés.

Ennek érdekében a tagok rendszeres járőrözést folytatnak a község egész területén. Feladatunkhoz hozzátartozik az önkormányzat és az általános iskola által szervezett közösségi programok biztosítása (mint például a hagyományos Szüreti Nap, a Judo Gála és az iskolai farsang). A polgárőrök ezt a feladatot önként vállalják szabadidejük felhasználásával, mindennemű ellenszolgáltatás nélkül.

A **Harsányi Kéknefelejcs Hagyományőrző Népdalkör Egyesület** elsősorban az idősebbek között fejti ki tevékenységét, közösséget hozva létre a népdaléneklés iránt érdeklődő idősebb korosztály számára.

A **Harsányi Sport Egyesület** verseny és tömegsport körében biztosít sportolási lehetőséget

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik, amivel a települési önkormányzat jó kapcsolatot ápol. Ugyanez érvényes az egyházi és civil szereplőkkel kialakított kapcsolatrendszer tekintetében.

E kölcsönös együttműködés keretében az Önkormányzat minden évben forrást különít el költségvetésében a civil szervezetek támogatása céljából, a civil szféra képviselői pedig a települési rendezvények szervezésében és lebonyolításában is rendszeres jelleggel vállalnak aktív szerepet. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő esetleges problémák felmerülése esetén az Önkormányzat és a problémában érintett személy/csoport érdekeit képviselő civil vagy egyházi szereplő közösen gondolkodva, szoros együttműködésben keres megoldást a bajba jutott(ak) megsegítése céljából. Harsány Község Önkormányzata kiemelt jelentőséget tulajdonít az egyházi és civil szféra képviselőivel való partnerségi viszonyoknak, célja ezen együttműködés hosszú távú fenntartása és erősítése.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A szociális ellátás keretén belül Harsány Község Önkormányzata 2009. január 01. napjától a *házi segítségnyújtást* intézményfenntartói társulási formában az Ongai Szociális Szolgáltató Központon keresztül biztosítja.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénias körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Harsány Község Önkormányzata jó kapcsolatot ápol a Harsányi Roma Nemzetiségi Önkormányzattal. A nemzetiségi önkormányzat a nemzetiséghez tartozók számára pályázati rendszert működtet ami az általános és középiskolai tanulmányokat folytatók számára biztosít segítséget. A települési önkormányzat a roma önkormányzat egyéb, közösségüket érintő programjaihoz az önkormányzat ingatlanjait térítésmentesen biztosítja.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek jellemzően nem végeznek direkt tevékenységet a célcsoportokkal kapcsolatban. Közvetett módon ugyanakkor mond az idősek társadalmi életbe történő bevonása (népdalkör), mind a fiatalok sporton keresztül történő megszólítása, és a szabadidő eltöltéséhez alternatívák biztosítása megjelenik tevékenységükben (sport egyesület) .

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szféra konkrét szerepvállalása az esélyegyenlőségi feladatok ellátásában nem jellemző településünkön, a profitorientált szereplők tevékenységükkel inkább a gazdasági élet élénkítéséhez, ezen keresztül pedig a munkanélküliség csökkentéséhez járulnak hozzá, továbbá saját dolgozóik számára nyújthatnak különböző szolgáltatásokat, vagy plusz juttatásokat, melyek összességében hozzájárulhatnak a helyiek életszínvonalának fenntartásához, javulásához.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítése során a község intézményei, a civil szervezetek, az egyházak bevonásra kerültek az egyes esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő problémák feltárásának folyamatába. Elsőként az adatszolgáltatás kapcsán működtek velünk együtt, de a problémák beazonosítása, megfogalmazása terén is segítségünkre voltak. Az egyeztetések személyes, telefonos és elektronikus formában zajlottak. Természetesen az intézkedési terv megvalósításának folyamatában is szeretnénk minél szélesebb körű együttműködés keretében együtt dolgozni az érintett intézményekkel, szervezetekkel, illetve a célcsoportok képviselőivel.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az esélyegyenlőségi program a képviselő-testület általi megtárgyalását, és elfogadását követően kihirdetésre kerül a község honlapján (www.harsany.hu), valamint a Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján, hogy bárki számára megismerhető legyen, és a község lakossága számára biztosított legyen az észrevételek megtételének lehetősége. A községi intézmények, az egyházak, a civil szféra képviselői, illetve a lakosság visszajelzéseit az Önkormányzat beépíti a végrehajtással kapcsolatos feladatok ellátásának folyamatába.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Eladósodás	Figyelemfelhívás, tájékoztatás az előre fizetős fogyasztásmérők felszerelésének lehetőségéről (közművek kikapcsolásának elkerülése céljából), figyelemfelhívás az indokolatlan és nehezen nyomon követhető különböző hitelek felvételéről
	Alacsony iskolai végzettség szakképzettség hiánya	Szakképzési lehetőségek feltérképezése
Gyermekek	Gyermekek megtartása a helyi oktatási- nevelési intézményekben	A helyi és bejáró gyerekek szülei számára vonzóbbá tenni az oktatási-nevelés környezetet, új innovatív fejlesztési lehetőségek biztosításával
	Csökkenő gyermek létszám	A beköltözők és a helyiek számára is vonzó településkép kialakításával a település megtartó képességének növelése, a településen maradás ösztönzése
	Számos gyermek küzd viselkedési problémával függetlenül a hátrányos helyzetűtől	Családsegítő szolgálat fokozottabb bevonása, szülői fórumok szervezése
Nők	Kisgyermekes anyák nehezebb elhelyezkedési esélyei	Bölcsőde nyitás
	Fiatal édesanyák „magára maradása” – kisgyermek nevelés nehézsége a nagyszülő hiányában	Baba-mama klub szervezése
	Látencia a nőket érintő erőszak terén	Az észlelő- és jelzőrendszer működésének és prevenciójához szükséges erősítése, tagjainak aktivizálása. Ennek érdekében szakmai megbeszélések szervezése, a jelzőrendszeri tagok tájékoztatása szóban és írásban, személyes együttműködés fokozása
Idősek	Az idősek jelentős részének egészségi állapota nem megfelelő	Helyi egészségügyi szolgáltatások javítása (szűrőprogramok folytatása, betegségmegelőző programok)
	65 év felettiak magas aránya a teljes népességen belül, helyi társadalom öregedése	Szociális és egészségügyi ellátórendszer fókuszába az idős korosztály állítása, számukra minél több, szükségletekhez igazodó szolgáltatás és ellátás biztosítása, igény szerint kapacitás-bővítése.
Fogyatékosok és idősek	Kifejezetten fogyatékosokkal élőket célzó közösségi programok, helyi társadalom érzékenyítésének hiánya	Közösségi programok szervezése fogyatékosokkal élőket és családjuk számára, érzékenyítő rendezvények, előadások szervezése a fogyatékosokkal élőket támogató civil szervezetek bevonásával.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Az akadálymentes közlekedés feltételeinek javítása – akadálymentes járda, gyalogátkelő hiánya	A közlekedés körülményeit érintő fejlesztések tervezésénél fokozott figyelmet fordítani az akadálymentes gyalogos közlekedésre

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a közösség hasznos és elismert tagjai.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők társadalmi leszakadásának folyamatát minden lehetséges eszközzel megfékezzük, és elősegítsük e csoport felzárkózását a többségi társadalomhoz, továbbá, hogy életszínvonaluk javulását a lehető legnagyobb mértékben előmozdítsuk.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges testi-lelki fejlődésének biztosítását. Nevelésük, oktatásuk befektetés a jövőbe, ezért erre kiemelt figyelmet fordítunk. Célunk továbbá a gyermekszám gyarapodásának előmozdítása, a gyermekvállalás ösztönzése, valamint városunk családbarát jellegének erősítése.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök jólétének kérdésére, egészségügyi és szociális helyzetének alakulására, fókuszálva a megfelelő életszínvonal fenntartásának elősegítésére, az időskori elmagányosodás megelőzésére, valamint a szociális és egészségügyi szolgáltatások hozzáférhetőségének biztosítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében a szerepkonfliktusok csökkentését, azaz a munka és a család összeegyeztethetőségének elősegítését, a családbarát intézkedések támogatását, valamint a nőkkel szembeni erőszak visszaszorítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők helyzetének minél mélyebb megismerésére, életminőségének javítására, társadalmi integrációjuk előmozdítására, illetve a többségi társadalom tagjainak velük szembeni érzékenyítésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	Figyelemfelhívás, tájékoztatás az előre fizetés fogyasztásmérők felszerelésének lehetőségéről (közművek kikapcsolásának elkerülése céljából), figyelemfelhívás az indokolatlan és nehezen nyomon követhető különböző hitelek felvételéről
B	Feltárt probléma megnevezése	Eladósodás
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Eladósodás mértékének csökkentése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai okmányokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal - gazdasági program.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz és összhangban áll annak céljaival.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. Előre fizetés fogyasztásmérők propagálása 2. Tájékoztatás a hitelfelvétele buktatóiról
G	Az intézkedés felelőse	polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Több előre fizetés mérőóra
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított.

A	Intézkedés címe:	Szakképzési lehetőségek feltérképezése
B	Feltárt probléma megnevezése	Alacsony iskolai végzettség szakképzettség hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Több szakképzett munkavállaló, több szakképesítéssel rendelkező munkavállaló
D	A cél összhangja más helyi stratégiai okmányokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal - gazdasági program.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz és összhangban áll annak céljaival
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Tájékozódás az elérhető képzési programokról, szolgáltatásokról. 2. Információnyújtás az érintettek számára, ösztönzésük a képzéseken való részvételre, mentori szolgáltatás révén személyre szabott segítségnyújtás. 3. Valós szükségletekhez igazodó munkaerő-piaci segítségnyújtás, hosszú távú együttműködés a Foglalkoztatási Osztállyal a célcsoport elérése, aktiválása érdekében
G	Az intézkedés felelőse	polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Eredményességi mutatók rövid-, közép- és hosszútávon: 1. Minél több célcsoporthoz tartozó személy tájékoztatása. 2. Tartós munkanélküliek nagyobb arányú megjelenése az egyes foglalkoztatási, képzési programokon, mentori szolgáltatásban. 3. Tartós munkanélküliség csökkenése a helyi lakosok körében
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított.

A	Intézkedés címe:	A helyi és bejáró gyerekek szülei számára vonzóbbá tenni az oktatási-nevelés környezetet, új innovatív fejlesztési lehetőségek biztosításával
B	Feltárt probléma megnevezése	Gyermekek megtartása a helyi oktatási- nevelési intézményekben
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Több gyermek megtartása a helyi intézményekben
D	A cél összhangja más helyi stratégiai okmányokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal - gazdasági program.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz és összhangban áll annak céljaival
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az önkormányzati intézmények külső és belső környezetének fejlesztése
G	Az intézkedés felelőse	polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Gyereklétszám megtartása
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított.

A	Intézkedés címe:	Családsegítő szolgálat fokozottabb bevonása, szülői fórumok szervezése a gyermekek viselkedési problémájának megelőzése érdekében
B	Feltárt probléma megnevezése	Számos gyermek küzd viselkedési problémával függetlenül a hátrányos helyzetől
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A gyerekek által tanúsított negatív viselkedési formák háttérbe szorítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai okmányokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal - gazdasági program.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz és összhangban áll annak céljaival
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. A viselkedési problémák feltérképezése 2. A családsegítő szolgálat/rendőrség meghívása osztályfőnöki órákra
G	Az intézkedés felelőse	polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Viselkedési problémák számának csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított.

A	Intézkedés címe:	Bölcsőde nyitás
B	Feltárt probléma megnevezése	Kisgyermekes anyák nehezebb elhelyezkedési esélyei
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Kisgyermekes anyák elhelyezkedési esélyeinek növelése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai okmányokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal - gazdasági program.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz és összhangban áll annak céljaival
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Bölcsőde megnyitása
G	Az intézkedés felelőse	polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2022. szeptember 1.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Több elhelyezkedni tudó fiatal édesanya
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított.

A	Intézkedés címe:	Baba-mama klub szervezése
B	Feltárt probléma megnevezése	Fiatal édesanyák „magára maradása” – kisgyermek nevelés nehézsége a nagyszülő hiányában
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Fiatal szülők elsősorban anyukák segítése a gyermeknevelés gondozás terén
D	A cél összhangja más helyi stratégiai okmányokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal - gazdasági program.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz és összhangban áll annak céljaival
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Kismamák feltérképezés 2. Baba-mama klub szervezése
G	Az intézkedés felelőse	polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Kiegyensúlyozott baba-mama kapcsolat
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított.

A	Intézkedés címe:	Az észlelő- és jelzőrendszer működésének és prevenciójához szükséges jellemeinek erősítése, tagjainak aktivizálása. Ennek érdekében szakmai megbeszélések szervezése, a jelzőrendszeri tagok tájékoztatása szóban és írásban, személyes együttműködés fokozása
B	Feltárt probléma megnevezése	Látencia a nőket érintő erőszak terén
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működésének és prevenciójához szükséges jellemeinek erősítése, tagjainak aktivizálása 1. Rövidtávon: Jelzőrendszeri tagok közti együttműködés fokozódása. 2. Középtávon: Szükséges és releváns, valamint prevenció céljait szolgáló esetjelzések számának emelkedése. 3. Hosszútávon: A jelzőrendszeri tagok aktivitásának fokozódása, gördülékeny együttműködése, jelzőrendszer prevenciójához szükséges jellemeinek erősödése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai okmányokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal - gazdasági program.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz és összhangban áll annak céljaival
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Problémák mibenlétének meghatározása adatok gyűjtése, elemzése, valamint a jelzőrendszeri tagokkal való konzultáció révén. 2. Szakmai megbeszélések szervezése, a jelzőrendszeri tagok tájékoztatása szóban és írásban, személyes együttműködés fokozása. 3. Elért eredmények hosszú távú fenntartása
G	Az intézkedés felelőse	polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Eredményességi mutatók rövid-, közép- és hosszútávon: 1. Kimutatás készítése, jelzőrendszeri tagokkal történő minél több konzultáció megvalósulása. 2. Szakmai megbeszélések, tájékoztatások, előadások megvalósulása. 3. Pozitív visszajelzések a jelzőrendszeri tagoktól
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított.

A	Intézkedés címe:	Helyi egészségügyi szolgáltatások javítása (szűrőprogramok folytatása, betegségmegelőző programok)
B	Feltárt probléma megnevezése	Az idősek jelentős részének egészségi állapota nem megfelelő
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Aktív nyugdíjas kor elérésének segítése, egészségesebb nyugdíjas korosztály
D	A cél összhangja más helyi stratégiai okmányokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal - gazdasági program.
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz és összhangban áll annak céljaival
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. A szolgáltatások tervezése-szervezése során az idős korosztály problémáinak, igényeinek előtérbe helyezése, igény szerint a szolgáltatások kapacitásának bővítése.. 2. Minőségi szolgáltatások hosszú távú biztosítása, az érintettek folyamatos tájékoztatása mellett.
G	Az intézkedés felelőse	polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Eredményességi mutatók rövid-, közép- és hosszútávon: 1. Tájékozottság az idősek helyzetéről, problémák, igények megismerése. 2. Szolgáltatások palettájának és kapacitásának bővülése. 3. Pozitív visszajelzések a lakosság részéről, egészségügyi és szociális problémák mérséklődése az idősek körében.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított.

A	Intézkedés címe:	Szociális és egészségügyi ellátórendszer fókuszába az idős korosztály állítása, számukra minél több, szükségletekhez igazodó szolgáltatás és ellátás biztosítása, igény szerint kapacitás-bővítése
B	Feltárt probléma megnevezése	65 év felettek magas aránya a teljes népességben belül, helyi társadalom öregedése
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Szociális és egészségügyi ellátórendszer fókuszába az idős korosztály állítása, számukra minél több, szükségletekhez igazodó szolgáltatás és ellátás biztosítása, igény szerint kapacitás-bővítése 1. Rövidtávon: Idősek számára minél megfelelőbb egészségügyi és szociális szolgáltatások biztosítása. 2. Középtávon: Az idősek színvonalas egészségügyi és szociális ellátása. 3. Hosszútávon: Az idős népesség egészségügyi és szociális helyzetének javulása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai okmányokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal - gazdasági program.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz és összhangban áll annak céljaival
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A szolgáltatások tervezése-szervezése során az idős korosztály problémáinak, igényeinek előtérbe helyezése, igény szerint a szolgáltatások kapacitásának bővítése.
G	Az intézkedés felelőse	polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Eredményességi mutatók rövid-, közép- és hosszútávon: 1. Tájékozottság az idősek helyzetéről, problémák, igények megismerése. 2. Szolgáltatások palettájának és kapacitásának bővülése. 3. Pozitív visszajelzések a lakosság részéről, egészségügyi és szociális problémák mérséklődése az idősek körében.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás/pályázati erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított.

A	Intézkedés címe:	Közösségi programok szervezése fogyatékossgal élők és családjuk számára, érzékenyítő rendezvények, előadások szervezése a Közösségi programok szervezése fogyatékossgal élők és családjuk számára, érzékenyítő rendezvények, előadások szervezése a fogyatékossgal élőket támogató civil szervezetek bevonásával
B	Feltárt probléma megnevezése	Kifejezetten fogyatékossgal élőket célzó közösségi programok
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Közösségi programok szervezése fogyatékossgal élők és családjuk számára, érzékenyítő rendezvények, előadások szervezése. 1. Rövidtávon: Fogyatékossgal élők problémáinak, igényeinek jobb megismerése. 2. Középtávon: Programok szervezése kifejezetten fogyatékossgal élők és családjuk részére, érzékenyítő rendezvények, előadások szervezése a többségi társadalom tagjai részére. 3. Hosszútávon: Fogyatékossgal élők társadalmi integrációja, többségi társadalom érzékenyülése, előítéleteinek csökkenése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai okmányokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal - gazdasági program.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz és összhangban áll annak céljaival
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Igények, problémák megismerése a fogyatékossgal élők körében. 2. Programok szervezése kifejezetten fogyatékossgal élők és családjuk részére, érzékenyítő rendezvények, előadások szervezése a többségi társadalom tagjai részére. 3. Elért eredmények hosszú távú fenntartása, a fogyatékossgal élők helyzetének javulásq
G	Az intézkedés felelőse	polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Eredményességi mutatók rövid-, közép- és hosszútávon: 1. Tájékozottság a helybéli fogyatékossgal élő személyek helyzetéről. 2. Fogyatékossgal élőknek szóló és érzékenyítő programok számának emelkedése. 3. Pozitív visszajelzések az érintettek részéről
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódás a országos szakmapolitikai stratégiákkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1	A közlekedés körülményeit érintő fejlesztések tervezésénél fokozott figyelmet fordítani az akadálymentes gyalogos közlekedésre	Az akadálymentes közlekedés feltételeinek javítása – akadálymentes járdák, gyalogátkelő hiánya	A gyalogos közlekedés akadálymentes feltételeinek megteremtése	Gazdasági program	MNTFS 2030	A tervezések során előtérbe kell helyezni az akadálymentes közlekedés feltételeinek megteremtését	polgármester	2027. december 31.	Hosszabb akadálymentes járdaszakasz	Humán/pénzügyi pályázat	Erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított	nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Figyelemfelhívás, tájékoztatás az előre fizetős fogyasztómérők felszerelésének	Eladósodás	Eladósodás mértékének csökkentése	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal	MNTFS 2030	Előre fizetős fogyasztómérők propagálása Tájékoztatás a hitelfelvételről	polgármester	2027. december 31.	Több előre fizetős mérőóra	Humán	Erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított	nem releváns

	lehetőségéről (közművek kikapcsolásának elkerülése céljából), figyelemfelhívás az indokolatlan és nehezen nyomonyomon követhető különböző hitelek felvételéről											
2	Szakképzési lehetőségek feltérképezése	Alacsony iskolai végzettség, szakképzettség hiánya	Több szakképzett munkavállaló, több szakképesítéses munkavállaló	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal	MNTFS 2030	Tájékozódás az elérhető képzési programokról, szolgáltatásokról. Információnyújtás az érintettek számára, ösztönzésük a képzéseken való részvételre, mentori szolgáltatás révén személyre szabott segítségnyújtás. Valós szükségletekhez igazodó munkaerő-piaci segítségnyújtás, hosszú távú együttműködés	polgármester	2027. december 31.	Eredményességi mutatók rövid-, közép- és hosszútávon: 1. Minél több célcsoporthoz tartozó személy tájékoztatása. 2. Tartós munkanélküliek nagyobb arányú megjelenése az egyes foglalkoztatási, képzési programokon, mentori szolgáltatásban. 3. Tartós munkanélküliek csökkenése a helyi	Humán	Erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított	nem releváns

						a Foglalkoztatási Osztállyal a célcsoport elérése, aktiválása érdekében				lakosok körében			
3													
...													
II. A gyermekek esélyegyenlősége													
1	A helyi és bejáró gyerekek szülei számára vonzóbbá tenni az oktatási-nevelés környezetet, új innovatív fejlesztési lehetőségek biztosításával	Gyermekek megtartása a helyi oktatási-nevelési intézményekben	Több gyermek megtartása a helyi intézményekben	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal	MNTFS 2030	1. Tájékoztatás az elérhető képzési programokról, szolgáltatásokról. 2. Információnyújtás az érintettek számára, ösztönzésük a képzéseken való részvételre, mentori szolgáltatás révén személyre szabott segítségnyújtás. 3. Valós szükségletekhez igazodó munkaerő-piaci segítségnyújtás, hosszú távú	polgármester	2027. december 31.	Eredményességi mutatók rövid-, közép- és hosszútávon: 1. Minél több célcsoporthoz tartozó személy tájékoztatása. 2. Tartós munkanélküliek nagyobb arányú megjelenése az egyes foglalkoztatási, képzési programokon, mentori szolgáltatásban. 3. Tartós munkanélkülieg csökkenése a helyi	Humán erőforrás	Erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított.	nem releváns	

						együttműködés a Foglalkoztatási Osztállyal a célcsoport elérése, aktiválása érdekében				lakosok körében			
2	Családsegítő szolgálat fokozottabb bevonása, szülői fórumok szervezése	Számos gyermek küzd viselkedési problémával függetlenül a hátrányos helyzettől	A gyerekek által tanúsított negatív viselkedési formák háttérbe szorítása	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal	MNTFS 2030	1. A viselkedési problémák feltérképezése 2. A családsegítő szolgálat/rendőrség meghívása osztályfőnöki órákra	polgármester	2027. december 31.	Viselkedési problémák számának csökkenése	Humán erőforrás	Erőforrások hosszútávú megléte esetén biztosított.	nem releváns	
3													
...													
III. A nők esélyegyenlősége													
1	Bölcsőde nyitás	Kisgyermekes anyák nehezebb elhelyezkedési esélyei	Kisgyermekes anyák elhelyezkedési esélyeinek növelése	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal	MNTFS 2030	Bölcsőde megnyitása	polgármester	2022. szeptember 1.	Több elhelyezkedni tudó fiatal édesanya	Humán erőforrás	Erőforrások hosszútávú megléte esetén biztosított.	nem releváns	
2	Baba-mama klub szervezése	Fiatal édesanyák „magára maradása” – kisgyermek nevelés nehézsége	Fiatal szülők elsősorban anyukák segítése a gyermeknevelés gondozás terén	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal	MNTFS 2030	Kismamák feltérképezés Baba-mama klub szervezése	polgármester	2027. december 31.	Kiegyensúlyozott baba-mama kapcsolat	Humán erőforrás	Erőforrások hosszútávú megléte esetén biztosított.	nem releváns	

		nagyszülő hiányában										
3		Látencia a nőket érintő erőszak terén	A veszélyeztetettéget észlelő- és jelzőrendszer működésének és prevenciójás jellegének erősítése, tagjainak aktivizálása 1. Rövidtávon: Jelzőrendszeri tagok közti együttműködés fokozódása. 2. Középtávon: Szükséges és releváns, valamint prevenciójás céllal tett esetjelzések számának emelkedése. 3. Hosszútávon: A jelzőrendszeri tagok aktivitásának fokozódása, gördülékeny együttműködés e, jelzőrendszer prevenciójás jellegének erősödése	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal	MNTFS 2030	1. Problémák mibenlétének meghatározása adatok gyűjtése, elemzése, valamint a jelzőrendszeri tagokkal való konzultáció révén. 2. Szakmai megbeszélések szervezése, a jelzőrendszeri tagok tájékoztatása szóban és írásban, személyes együttműködés fokozása. 3. Elért eredmények hosszú távú fenntartása	polgármester		Eredményességi mutatók rövid-, közép- és hosszútávon: 1. Kimutatás készítése, jelzőrendszeri tagokkal történő minél több konzultáció megvalósulása. 2. Szakmai megbeszélések, tájékoztatások, előadások megvalósulása. 3. Pozitív visszajelzések a jelzőrendszeri tagoktól	Humán erőforrás	Erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított.	nem releváns
...												

IV. Az idősök esélyegyenlősége												
1	Helyi egészségügyi szolgáltatások javítása (szűrőprogramok folytatása, betegségmegelőző programok)	Az idősök jelentős részének egészségi állapota nem megfelelő	Aktív nyugdíjas kor elérésének segítése, egészségesebb nyugdíjas korosztály	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal	MNTFS 2030	1. A szolgáltatások tervezése-szervezése során az idős korosztály problémáinak, igényeinek előtérbe helyezése, igény szerint a szolgáltatások kapacitásának bővítése.. 2. Minőségi szolgáltatások hosszú távú biztosítása, az érintettek folyamatos tájékoztatása mellett.	polgármester	2027. december 31.	Eredményességi mutatók rövid-, közép- és hosszútávon: 1. Tájékozottság az idősök helyzetéről, problémák, igények megismerése. 2. Szolgáltatások palettájának és kapacitásának bővülése. 3. Pozitív visszajelzések a lakosság részéről, egészségügyi és szociális problémák mérséklődése az idősök körében.	Humán erőforrás	Erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított.	nem releváns
2	Szociális és egészségügyi ellátórendszer fókuszába az idős korosztály állítása, számukra	65 év feletti magas aránya a teljes népességben belül, helyi társadalom öregedése	Szociális és egészségügyi ellátórendszer fókuszába az idős korosztály állítása, számukra minél több,	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal	MNTFS 2030	A szolgáltatások tervezése-szervezése során az idős korosztály problémáinak	polgármester	2027. december 31.	Eredményességi mutatók rövid-, közép- és hosszútávon: 1. Tájékozottság az idősök	Humán erőforrás/pályázati erőforrás	Erőforrások hosszú távú megléte esetén biztosított.	nem releváns

	minél több, szükségletekhez igazodó szolgáltatás és ellátás biztosítása, igény szerint kapacitásbővítése		szükségletekhez igazodó szolgáltatás és ellátás biztosítása, igény szerint kapacitásbővítése 1. Rövidtávon: Idősek számára minél megfelelőbb egészségügyi és szociális szolgáltatások biztosítása. 2. Középtávon: Az idősek színvonalas egészségügyi és szociális ellátása. 3. Hosszútávon: Az idős népesség egészségügyi és szociális helyzetének javulása.			, igényeinek előtérbe helyezése, igény szerint a szolgáltatások kapacitásának bővítése.			helyzetéről, problémák, igények megismerése. 2. Szolgáltatások palettájának és kapacitásának bővülése. 3. Pozitív visszajelzések a lakosság részéről, egészségügyi és szociális problémák mérséklődése az idősek körében.				
3													
...													
V. A fogyatékossgal élő személyek esélyegyenlősége													
1	Közösségi programok szervezése fogyatékossgal	Kifejezetten fogyatékossgal élőket célzó	Közösségi programok szervezése fogyatékossgal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai	MNTFS 2030	1. Igények, problémák megismerése a fogyatékossgal	polgármester	2027. december 31.	Eredményességi mutatók rövid-, közép- és	Humán erőforrás	Erőforrások hosszútávú megléte	nem releváns	

<p>gal élők és családjuk számára, érzékenyítő rendezvények, előadások szervezése a Közösségi programok szervezése fogyatékoság gal élők és családjuk számára, érzékenyítő rendezvények, előadások szervezése a fogyatékoság gal élőket támogató civil szervezetek bevonásával</p>	<p>közösségi programok</p>	<p>al élők és családjuk számára, érzékenyítő rendezvények, előadások szervezése. 1. Rövidtávon: Fogyatékoság gal élők problémáinak, igényeinek jobb megismerése. 2. Középtávon: Programok szervezése kifejezetten fogyatékoság gal élők és családjuk részére, érzékenyítő rendezvények, előadások szervezése a többségi társadalom tagjai részére. 3. Hosszútávon: Fogyatékoság gal élők társadalmi integrációja, többségi társadalom érzékenyülése, előítéleteinek csökkenése.</p>	<p>dokumentumokkal</p>		<p>al élők körében. 2. Programok szervezése kifejezetten fogyatékoság gal élők és családjuk részére, érzékenyítő rendezvények, előadások szervezése a többségi társadalom tagjai részére. 3. Elért eredmények hosszú távú fenntartása, a fogyatékoság gal élők helyzetének javulása</p>			<p>hosszútávon: 1. Tájékozottság a helybéli fogyatékoság gal élő személyek helyzetéről. 2. Fogyatékoság gal élőknek szóló és érzékenyítő programok számának emelkedése. 3. Pozitív visszajelzések az érintettek részéről</p>		<p>esetén biztosított.</p>	
---	----------------------------	--	------------------------	--	---	--	--	---	--	----------------------------	--

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Harsány község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Harsány község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 65/2022. (VII.29.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Harsány, 2022. július 29.

Bihari Lajosné
Bihari Lajosné
polgármester

Jegyzőkönyvi kivonat

Készült Harsány Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2022. július 29-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből

Harsány Község Önkormányzata Képviselő-testületének 65/2022. (VII. 29.) határozata Harsány Község Esélyegyenlőségi Programja – 2022-2027. elfogadásáról

Harsány Község Önkormányzat Képviselő-testülete:

- megtárgyalta és a határozat melléklete szerint elfogadja „Harsány Község Esélyegyenlőségi Programja – 2022-2027.” című dokumentumot,
- korábbi 87/2018. (IV. 26.) Kt. határozatával elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programját hatályon kívül helyezi,
- felhatalmazza a polgármestert a „Harsány Község Esélyegyenlőségi Programja – 2022-2027” című dokumentum aláírására,
- megbízza a jegyzőt „Harsány Község Esélyegyenlőségi Programja – 2022-2027.” aláírását követő közzétételére.

Felelős: polgármester, jegyző

Határidő: folyamatos

Bihari Lajosné sk.
polgármester

dr. Kántor János sk.
jegyző

Hazadiné Szilvási Mária sk.
jkv. hitelesítő

Kelemen Imre sk.
jkv. hitelesítő

A kivonat hitelül:

Kocsis Antalné
Kocsis Antalné
jkv. vezető

